

Dağların Türküsü

DAĞLARIN TÜRKÜSÜ

HAMZA YAVUZ

Sarya-Baran Edebiyat Okulu Yayınları

Basım Tarihi: Şubat 2003

Basıldığı Yer: Ronahî Matbaası

İÇİNDEKİLER

Önsöz:	7
Pamuk Yürekli Ustamıza:	13
“Medler’den Kalma Kürt”:	15
Hamza Yavuz’a:	30
Sonsuzlukta Yürüyen Bir Çocuk Şair:	53
“O Şair Mi?”:	62
Dağların Türküsü:	69
Vatan Yürekte:	73
Ayak İzlerinde Zamanın:	75
Bütün Göklerinde Vatanın:	77
Serhıldan Çocukları:	79
Irmağa Dökülen Şarkı:	81
Sonbaharda Düşenler:	85
Şafak Yıldızları:	89
Dağlar Heybetli Kısrağıdır Yurdumun:	92
Canlar Yatar Buz Altında:	94
Granit Bir Türkü Söyleyin Ardımdan:	97
Şahin Konar Göçebe Ömrüme:	100
Unutulmasın:	102
Kuşatmada:	104
Dağda Buluşan Sesler:	106
Sonsuzluğun Akıntılarında:	109
Maraton Koşusunda:	111
Götür Beni Avaşın:	114
Bulut Olmak İstiyorum:	117
Son Sözün Destanı:	120
Mektup:	122
Masalıcı Kız:	124
Baş Sağlığı:	131
Dağdan Gemi Yaptım Sana:	133
Ağıt:	136
Parolamız Faraşın:	138
Seviyorum, Ama Nasıl?:	141
Geçiyoruz:	143
Kavuşma Türküsü:	145

Su Kavgası:.....	147
Aramadığın Yerlerde:.....	148
Fırat’la Dicle’nin Aşk Masalı:.....	149
Özgürlük Harmanı:.....	155
Çağrı:.....	159
Cennet Kuşu:.....	166
Kör Dostumdan Mektup:.....	169
Buluşma:.....	172

***“Ben şair olarak kendimi görmüyorum,
ama şiiri severim desem sıradan olur. Şiir
gelip bana bulaştı.”***

Önsöz

O aşkı aramıyordu; aşkı yaratmanın tanrısallığına yakınlaşmış bir gezgindi dağlarda.

*“Eski sevda kahramanlarının sadakati
sahaf çarşılarında
onu bıraktığın gibi
bıraktığın çağda bulamayacaksın”* diyordu

şiirinde. Çünkü O, aşkı aramayı değil; yaratmanın dünyalarını keşfe çıkmış bir gerçekçiydi de. yaşadığımız Pazar çağında vizyon kültürünün hayatlarımıza sızmış duygu hırsızlarına karşı, *“eski masal kahramanlarının yeni zamanları için”* –kalemiyle, emeğiyle- savaşımını veriyordu *“yüreğini pamuk yumuşaklığında”* büyötmeyi bilen bir ustalıklı şair Vasfi.

*“Haydi çık artık
saklandığın derin ormanlardan
ellerim, yüreğim ve gözlerim
ve hasretim şelale olmuş bekliyor
halkımızın ortak sevinciyle*

*haydi ver elini
koşalım yeni zamanlar örmeye dağ
doruklarında
ve aşkımızı özgür topraklarda”*

“Dağdan yaptığı gemiyle” ismini Cudi’de yer bulmanın savaşımını veren masal kahramanlarının yanına yazdırıyordu. Şiirle duyuruyordu sesini Kibela’ya. Kibela, bütün insanların yüzlerini sığdırdığı bir yaşam kanunuydu onun için. Her insanı kolay sevmesi de bundandı. Ve bunun simgesini Kibela’da betimliyordu.

*“Ağlayan harabelerin saçını yolan
çığlıkların içinden”* çağırıyordu Mezopotamyalı Kibela’yı. Tarihle günümüz arasında *“henüz hiç kimsenin geçemediği bir köprü bulmuştu, altın kemerli”*. Onunla birlikte bulduğu köprüden yolculuğa çıkıyorduk. Halkların mezarlığına dönüşmüş harabe kentlerinin tozları arasında izler buluyorduk yitirdiklerimizden arta kalan. Ciltler dolusu isyan tarihlerinin yeni başkaldırlara gebe müjdesini alıyorduk. Sonra onunla birlikte savaşmak için dönüyorduk şu an bulunduğumuz dağlara. Çok halklı Mezopotamya ülkesinin *“kayıplara karışan”* dilini, dikili tabletlere yeniden kazıyordu Sümerli ilk şair kimliğiyle.

*“Sihre benzeyen ateşin ilk yakıldığı
mağaradan çıkıyorum yola
ilk serüvenimizin sindiği
peygamberlerin, şairlerin
kaçak sevgililerin sarayı*

adsız kahramanların canına kıyan zamanların içinden” bir başka yolculuğa çıkıyoruz. *“Sihre benzeyen ateşi ilk yakandan”* dağ doruklarında gerilla ateşiyle ısınıyoruz. Zağroslar’da, çiseleyen yağmur altında mantar toplayan bir Kürt savaşçısının güncesinden bir sayfa açıyor bize.

Bir başka sayfada şehit Şervan'ın son sözlerini duyuyoruz: *"Ka biksiya mın, ka biksiya mın!"* sesiyle onun son dileğini yerine getirmenin telaşını yaşıyoruz.

İki satıra sığdırdığı kadınların, *"su kavgası"* nda bir solukta tüketilen ömürlerin yaşam kavgasının ciltlere sığabilecek öyküsünü okumak mümkün.

Başka bir sayfada kuşatmadayız onunla. Aç, susuz, ama direngen. Yaralı arkadaşların kanları akıyor sanıyoruz damarlarımızda.

"Yoldaşlarım, güneş gözlü" diyor şehit arkadaşları için. Her şahadette gözlerini yaşama kapatan yoldaşlarla, aydınlığı çoğalan bir halkın yazgısının değişecek tarihine beraber imza atıyoruz.

*"Yeryüzünün bütün lanetlileri
inançları uğruna ölenlerin
son sözleriyle yargılanacak"*

İyi ile kötünün, aydınlık ile karanlığın çatışmasında son ne olursa olsun inanç; bütün donanımlı orduları bertaraf eden gücüyle süreksiz mücadeleye yeni başlangıçlar getiriyor, yeniden yaşama döndüren hayatlar başlıyordu. İnsanın anlam arayışının geldiği düzeyin ilk başlangıçlarındandır inanmak. Kürdün hiçbir şeyi yokken, inanmakla başlamıştı bu savaşa. Savaşın kaçınılmaz sonunu bilen herkes gibi, ayrılacaktı aramızdan şair Vasfî. Ama özgürlüğe asla inancını yitirmeden. İnancının türküsünü şiirinde örüyordu.

Alfabemizde her sözcüğü bilenen anlamından soyuyor şair Vasfî. Ham hayaller değil; onun şiirinde betimlenen zafer gözlü çocuk resimleri, toprağa dönüşen yoldaş bedenleri. İyimserliğinden de değildi. Şiirinde her sözcük onun inancının kilitlendiği hedeftir ve imkansızın gerçekleşme ihtimalinin yüzdesini büyüten bir savaş alanında mücadeledir. Onun şiirle ilişkisi bu yasayla kuruluyor. Hiçbir silahı olmasa da, yüreğinin dili şiirle savaşıyordu onun yolu.

Şimdi ayrılıkların uzak vatanlarını haritalarımızdan siliyoruz. *"Gökyüzünde şimdi bir bulut 0"*. Gökyüzünün görkeminde bulutlara el sallıyoruz. Topraklarımız şiir yüklü bulutun yağmurlarını bekliyor.

Mardin'de doğmuştu. Şairin dediği gibi; ülkesine benziyordu topraklarına. Mardin kadar yaşlı, dokunulmamış tarihi kadar kirletilmemiş bir çocuktuk. O dar, merdivenli, araba geçemeyen kaç sokaktan sonra okula varıyordu bilemiyoruz. (O sokaklarda hala araba geçemiyor). Liseye kadar okuduğunu, öğrencilik yıllarını noktalayan cezaevi sürecini tanıyan arkadaşları anlatıyor. Sonra yüzünü dağlara dönmüş bir gerilladır artık.

Mardin'in yeni kurulmuş bölgelerine *"yeni şehir"* isimleri verilmiş ne kadar yabancı kalıyor o çok dilli, çok dinli kimliğine. Asuri kiliselerinde yükselen hüznü ilahilerine araba gürültüleri karıştırıyor. Herkes toplu bir yastaymış gibi, düşünlerde kemeçe çalınmıyor artık. Tek-tük de olsa hala Asurice kelimeler işitiliyor çarşı-pazarlarda. Müslüman kadının İncil üzerine yeminiyle sona eriyor yoğurt pazarlığı. Yezidilerin göç ettiği mahallede şeytana lanetler okuyan yabancı insanlarla dolmuş şehir. Kadınların yüzlerindeki dövmeleri zamanın

kırıksıklıklarında solup gitmiş. Savaş başladıktan sonra herkes kurşunların deldiği duvardan *“Melek-e Tavuz, Şahmeran süslemeli duvar halılarını”* indirdi. Yaşanan bir çatışmada yıllarca direnen o tarihi kilise duvarının son kalıntıları da toza-dumana karıştı. Üzüm bağları diyeceksiniz, kuyularını soracaksınız. Şehrin genişlemesi için bağlar budandı. Susuz kuyuları kendini sadece masallarda imgelerle yaşıyor. Çünkü artık GAP Projesi’nden sonra Fırat Mardin’in bozkırlarını suluyor. Kalabilmiş tarihi kalıntıları boy boy reklam afişlerinde satılır olmuş. Henüz kimselerin ulaşamadığı yeraltı mağaralarında ise, yeni yüzyılda, eski yüzyılların kalıntılarında gerillalar savaşıyor. Muhtemelen *“mağara yapıcıları”* çokça yaşanan soykırımların verdiği deneyim ve yeni bir katliamın öngörüsüyle torunlarına miras bırakacak sağlamlıkta yapmışlardı yer altı şehirlerini. Bir zamanlar bu mağara duvarlarına kazınmış şiirlerle başlamıştı tarih. Bir tesadüf müdür, bizler de savaşımızın bir solukluk tarihini bu mağaralarda yankılanan şair Vasfi’nin şiirlerinden okuyacağız.

Zin Agiri LALEŞ

PAMUK YÜREKLİ USTAMIZA

Nakış nakış işlenen kilim deseni misalidir
türkülerin sözü ve özü. Her söz altın
değerindedir. İncelik ister, zerafet ister ve
sonsuzluğa ulaşabilmenin amansız
mücadelesini ister...

Her umut savaşçısının özlemidir
maviliklerle buluşma ve bu özlemleri
taşırabilmektir yazılan altın sözlerle. Her nakış
el emeğidir, ustalık ister, özü muzaffer yarınlar
için.

Sonsuz bir yolculuktur yaşam ve tüm
ezgileri içinde barındırır. Tüm coşkuları sellere
akıtır, okyanuslara dönüştürür ve çakıl
taşlarıyla bütünleşir. Özlemler fersah fersah
derinliklerdeki yeşille buluşur. Duyguları
mavinin özgür soluklarıyla avuçlamak, tüm
çocuksu gülüşleri yüreğe yerleştirmek en güzel
meltem sesleriyle...

Bir yolculuk başlamıştı ve katmakta bu
halaya zılgıtları en özgür çılgınlarla.
Çağlayanların asilikleriyle ulaşmakta Ah
Tamara'nın en gizemli yerine. Sözleşmeler
yerine getirilmek içindir ve bizler
sözleşmelerimizin gereğini yerine getirecek
yüreği, büyüklüğü göz yaşlarımızın
damlalarıyla, bağlılığımızın asaletiyle
ulaştıracağız erdemliliğin zirvesine.

Yoldaşlığın yürek çarpmalarını
benliğimizde, ruhumuzda taşımamızın gururunu
sürekli taşıyacağız. Ve bu onuru, göklerde dans
eden mavililiklerle paylaşmanın bir avuç
sevincini tattıracağız. Saygınlığımızı Zuhul
Yıldızı'na yerleşen can yoldaşlarımızla
paylaşarak, acılarımızı geride bıraktığınız
ölümsüz eserlerle gidereceğiz. Yokluğunuz
dipten gelen dalgaları doğursa da, deniz
kokuğu, Ah Tamara'ya olan tutkumuz umuda
olan yolculuğumuzu daha da güçlendirecektir.

Tutkunun adımlarıyla yeşermedi mi sevgiler,

umutlar ve güneşe yolculuklar? Pamuk Yürekli Ustamız; öğrencilerin, ardılların olarak takip etmekteyiz yaratmak istediklerini.

Avuçlarımıza yerleştirdiğimiz yüreklerimizi, Anka Kuşu’nun gizemliliğiyle dağların zirvesine ve orada nakışlanan türkülere yolculuyoruz, en güzel kıvılcımları ateşlendirerek.

Maxmur’dan bir grup yoldaş

□

“MEDLER’DEN KALMA KÜRT: HAMZA YAVUZ”

Söğüt ağaçlarının yakıcı öğle sıcaklığında korunaklık yaptığı gölgelikte geçmişten bir şeyleri yanlarına getirmek istercesine derinlere dalmış üç gerilla, yeşille mavinin tonlarına ve hemen yanlarındaki derenin akışına kaptırmışlardı kendilerini. Vasfi (Hamza Yavuz) arkadaşı en çok tanıyanların sohbetlerine fark ettirmeden uzattık teybimizi... Anılarında Vasfi arkadaşın bıraktığı izlerde şairliğinin ve şiirlerin coğrafyasında dolaşmak istedik...

Gürcan KILAVUZ: Onlar Nusaybin gurubuydu, ‘89 yılında çıktı. Eskişehir cezaevinden çıktı değil mi?

Merdan DİRLİK: Yok yok, büyük ihtimalle Aydın cezaevinden çıktı.

Timur FİDAN: ‘89’da cezaevinde çıkıp, ‘90’da gerillaya geldi. ‘91 yılı boyunca Xakurke alanında kaldı.

G. K.: Doğru. Önce ülkeye geliyor, daha sonra Önderlik sahasına gidiyor.

---: Diyarbakır direniş sürecinde kaldı, değil mi?

G. K.: ‘88’e kadar oradaydı. Ekim’in ya 23 ya da 28’i idi. Esat Oktay Yıldırım’ın ölümünden bir gün önceydi. Kazdığımız tünel bulunmuştu. Esat Oktay’ın öldüğü gün bizden 200 kişi topluca Eskişehir cezaevine götürmüşlerdi. O da bu sürgün gurubunda yer alıyordu. Büyük bir ihtimalle oradan tahliye oldu, oradan olmadıysa Aydın’dan tahliye oldu.

---: İlkın Amed zindanında mı Vasfi arkadaşla karşılaştınız?

G. K.: Doğru, orada karşılaştık. Vasfi

arkadaş Nusaybin çalışmalarında yakalanmıştı. Nusaybin’de okul okuyordu herhalde. Orada yakalanmış olması gerekir. Çünkü dava dosyasında olan arkadaşlar Nusaybin’de yakalanmışlardı.

O zaman Diyarbakır cezaevi çok kötüydü. Arkadaşların çok anlattığı, az yazdığı Diyarbakır vahşeti yaşıyorlardı. İrade kırma, teslim alma, insanı kimlikten, onurdan, namustan, şereften düşürme vs. Velhasıl insanlık adına varsa, ondan düşürme politikası uygulanıyordu. O dönemde kimsenin kimseyi görmesi mümkün değildi. Hücredeki arkadaşını dahi göremezdi. Direniş sürecinin ardında cezaevinde nispeten insanca yaşama ortamı yaratıldıktan sonra arkadaşları görme, tanışma fırsatımız oldu.

Biz Vasfi arkadaşla üçüncü koğuşta belli bir süre beraber kaldık. Sonra Eskişehir sürgününde beraberdik. Daha sonra O çıktı. En son Maxmur’da bir odada gördüm. Bağırsak ameliyatı olmuştu. Boş bir odada kalıyordu. Yanındaki masanın üzerinde bir daktilosu vardı. Hemen üzerindeki çıkıntıda da bir sürü ilaç. Yaşlı bir kadın bakıyordu Ona. Doktorlar bana kurtuluşunun mümkün olmadığını söylediler. Kendisinin haberi yoktu. Orada hikayesini dinledim. Öleceğini bildiğimiz halde Avrupa’ya gönderdik. Son günlerini ailesiyle geçirsın diye. Belki küçük bir umut doğar, orada teknik daha güçlüdür, diyoruz. Doktorlar ise imkansız görüyorlardı. Gittiğinden kısa bir süre sonra haberini aldık.

Mahmur’da bir gece düzenledik Onun adına. Onu tanıyan arkadaşlar konuşma yaptı. Sevdığı türküler söylendi, şiirleri okundu. Onun gecesi idi. Program gece on bir- otuz, on ikiye kadar devam etti, ama kimse ayrılmadı. Maxmur’da etkinlikler hep birbirini tekrar eder cinstendi. İnsanlar biraz bakıp hemen ayrılırlar. Ama o gece sonuna kadar kimse ayrılmadı. Bittiğinde de kimse gitmek istememişti. Herkes yerinde çakılıp kalmıştı.

---: En çok hangi özelliği vurgulandı, mesela o anda neler söylendi?

G. K.: Tam hatırlamıyorum, yalnız kendi yaptıklarını, ona nasıl baktıklarını anlatıyordu. Ana “üzülme, iyileşeceksin, moralini bozma” diyerek Vasfi arkadaşla güç vermeye çalışıp, “sen benim oğlumsun” diyordu. Vasfi arkadaş ise, “anne senin binlerce oğlun var, bak hepsi dağlarda. Bir tek ben hasta değilim, gazilerimiz, hastalarımız var, onlarda senin oğlun” diye yanıtlıyormuş anayı. Çok etkilenmiş ana.

Vasfi; Rus-Fransız edebiyatının hepsini, en seçkin edebiyat eserlerini, aydınlarını okudu. Ve Başkan APO’yu okudu. Onlardan öğrendikleriyle sanatçı olmaya, daha da önemlisi devrimci bir ozan olarak hizmet etmeye çalıştı. Ne yazık ki çabuk gitti.

---: Vasfi arkadaş anlatmak istersek, ilk etapta neler söylenebilir? Yine kişilik özellikleri nedir?

G. K.: Vasfi çok duygulu bir insandı. O kadar şair ruhlu bir insandı ki, sevgi dolu bir yüreği vardı. Hesap edin ki, ‘84 direnişinden sonra hastaneye kaldırılmış, orada gözlerini açar-açmaz kendisine bakan bir hemşehriye şiir yazıyor. Daha önceden zindanın o koşullarında değil şiir yazmak, göz göze bakmak bile imkansızdı. Ama o hep kafasında kurardı şiirlerini. İçten yaşardı. İşte kaldırıldığı

hastanede ilk kez aleni yapmaya başladı.

---: **Sanırım komadadır...**

G. K.: İşkence görmüş, ondan kötüsü de travma geçiriyor. Beyin travmasını geçiriyor. Ve ilk ayıldığında gördüğü bir insana şiir yazıyor. Öylesi duygulu bir insan. Aynı zamanda çok mütevazı idi. Hiç öyle alınmaz, küsmezdi. Çok ince bir sesi vardı; incitmeyen, yumuşak tonlu bir ses. Çok sade konuşurdu. Ama bir derinlik olduğunu hemen nefeslersiniz, hissedersiniz. Sade sözlerle kendisini anlatma çırpınışı içinde olan bir insandı. Mesela bunu şiirlerine insan bakınca daha iyi anlayabiliyor.

T. F.: Cezaevi süreçlerinde de, gerillada da biraz birlikte kaldık. Ona sürekli eleştiri yaptığım şey şuydu: Hep *“heval biraz git uyu, dinlen. Yanlış yapıyorsun, kendini yıpratıyorsun”* diyordum. Gün içerisinde yatma saatine kadar her işte vardı. Günlük görevlilerimiz olurdu, ama o doğal olarak sanki her gün görevliydi. Cezaevinin günlük çalışmaları için söylüyorum. Tüm pratik işlerde vardı. Şimdi düşünüyorum, o zaman da söyledim, *“sen ne zaman uyuyorsun”* diye. Onu uyurken, çok görmüyordum.

Gerillada da öyle idi; yapılacak bir iş varsa, emir talimattan önce kendisi yapardı. Bütün işlere katılır, hepsinden de anlardı. Yaşamda *“şair-yazardır, küçük burjuvadır, kendini beğenmiştir”* gibi bir tanımlama, onun kenarından bile geçmez. Tastamam bir emekçiydi O.

Kendisine yeni bir şey almazdı, prensip olarak yapmazdı bunu. Eski olanlar üzerinden ihtiyaçlarını karşılardı. Öylesine bir sadeliği vardı. Hem emekçi, hem sade, hem de mütevazı bir duruş. Eleştiriler karşısında da benim gördüğüm en mütevazı arkadaşlardan biriydi. Kimseyi incitmek istemezdi.

G. K.: Mesela gidin sorun; bu Vasfi'den şikayetçi bir adam var mı? Kesinlikle yok. Bir tek insanın kalbini kırmamış, öfke yaratmamıştır. Sözü ve davranışıyla, ilişkisiyle kötülük etmeyen bir adam. Karşısındaki, tepkiyle yaklaşıp da kötülük yaratmazdı. Öfke, kin, sevgisizlik ya da beğenmemezlik vb. yaklaşımlar kesinlikle onun yanında yoktu.

T. F.: Kimseye bağırıldığını hiç görmemiştim. Yalnızca bir kere tanık oldum, yüksek sesle kızgınlığını belli etmesine. Ben direkt yanına gittim; beraberdik, bir operasyon süreciydi. '97 Zap'taydık. Çok ağır bir süreçti, arkadaşların ihtiyaçlarının giderilmesinde epey sıkıntılar yaşıyordu. Birisi kuralızsızlık yaptı, arkadaşların moralini bozacak yaklaşımlar geliştirdi, ona bağırıldığını görmüştüm; *“sen ne yapıyorsun, insanlarla uğraşıyorsun”* diye çıkışmıştı. Sonrasında yanına gittiğimde *“sende bir değişiklik var Vasfi arkadaş”* dedim. Vasfi arkadaş bağırmasından dolayı büyük bir günah işlemiş sayıyordu kendini. *“Nasıl oldu, ben de anlayamadım”* diyordu.

M. D.: Cudi tepesinde beraber kalıyorduk. Sabah erkenden kalkıp, su getirmeye giderdi. Her gün yapardı bunu. Sabah daha güneş çıkmadan saat dört ile beş arası kalkar, su için on dakikalık yere giderdi. O, on dakikalık yolu, üç saatte geliyordu. En tez geldiği iki saatti. Yolda kimi gördüyse, onun derdini mutlaka dinlerdi. Herkese böyleydi.

---: **Filozofluğa yakın aslında...**

M. D.: Yani insanların iç dünyasında ne var, ne yok merak edip sürekli dinlerdi. Ve kendisi

anlatmaktan çok, dinlerdi. Bebek gibi saf duyguları olan bir insandı. Büyümemişti. Hiçbir zaman büyümeyi de esas almadı. İçindeki bebekliği, çocukluğu yaşayarak, onunla yaşayan bir insandı. Biliniyor, bebekler sürekli başkalarına ilgi duyar, o da öyle idi. Yaşadığı çevreyi, insanları, herkesi biraz öğrenme isteği vardı. Pratikteyken o zaman yanımızda Şenol, Adnan, Rotinda arkadaşlar vardı. Karargah basın birimiydik. Rotinda arkadaş sanatla yakın ilgisi olduğundan, sabahtan akşama kadar ikisi oturur, herkesi, her şeyi tartışırlardı. Büyük şairlerden yeni çıkanlara kadar herkesi tartışırlardı. Sohbetleri gece yarısı saat iki-üçlere kadar sürerdi. Bir gün Adnan arkadaş bir şaka yapmak istedi. Annesinin ismini yeni çıkan bir şair diye verdi. Vasfi arkadaş bilmediğini söyledi. Bir arkadaş hemen okuduğunu, tanıdığını iddia etmeye başlamış, şiirleri hakkında yorum bile yapmaya kalkışmıştı. Vasfi arkadaş onu saf saf dinliyordu. Yani herkesi dinleme sabrı vardı.

“Birisi doğru söylüyor-söylemiyor, ya da tamamıyla hakim, yeterli değil, ben bundan bir şey öğrenemem, benim konumla ilgili değil”, gibi kaygıları olmayan bir arkadaştı. Herkeste derinliği arayabilme özelliği vardı.

---: **Herkesten biraz öğrenebilme yani...**

M. D.: Her insanı kendi bebekliği ve saflığı ile tanıma, o şekilde kabul etme mantığıyla yaklaşıyordu. İnsanla ilişkilenmeyi, o şekilde esas alıyordu. Onun için politikaya fazla bulaşmıyordu. Politika biraz insanları dengelere göre yönlendirir. İlişkilerde yönlendirmeye, güç arayışına iter. Birey olarak böyle bir amacı olmadığı için, insanları de öyle görmüyordu. Bunun için hep bebek kaldı, şiirlerine de bu yansır mesela. Duygularla kendisini ifade ediyor. Kendini çok rahatça başkalarına verebiliyordu. Çünkü onda ilke insandı, diğer şeyler hepsi araçtı. Yine de o araçları çok fazla kullanmaz, dolaysız insanların dünyalarına girmek isterdi. İnsanların aldatıcı olduğu düşüncesine kendisini pek inandırmak istemiyordu. Onun için herkesi dinlerdi. Hisleri çok güçlüydü. Duyguları güçlü olduğu için, hisleriyle hareket etme vardı.

---: **Duyarlılığından olsa gerek...**

M. D.: Duyarlılığından. İlginç bir olayı anlatacağım: Zağroslar’da bir grupla beraber fırtınaya yakalanıyorlar. Fırtınaya kapılanların kurtuluş oranı çok zayıftır. Anlatıyordu. Sadece kendisinin bir yağmurluğu var. Bu yağmurluğa örtünüp, fırtınanın etkisini kırarak ölümden dönüyorlar. Yani kara uzanıp yağmurluğu üzerine atıyor ve öyle kurtuluyorsun. Kendisi yağmurluğunu yanındaki bayan arkadaşına veriyor. Ölümü göze alıyor yani. Orada düşüyor; bayan arkadaş sonra kurtuluyor ve gelip onu kurtarıyor. Şimdi olayın ayrıntılarını tümüyle hatırlamıyorum. Onda hep başkalarına verme vardı, kendisine alma değil. Başkaları için yaşama, kendisini pek fazla önemsememe, kendisi için olmayan bir insandı. Kürdün Neolitik toplum özelliklerini her zaman yaşayan bir insandı.

---: **Belki de yaşadığı coğrafyanın tarihi etkisidir...**

M. D.: İlginç bir arkadaştı. Şimdiki coğrafyanın eski toplumu diyelim. Yeni topluma tepkiliydi. Ona göre insanların iç dünyası geçmiş toplumun iyi özelliklerini taşır. Duygular hep olur, yaşanması istenilen hep

olur. Vasfi arkadaş onun için insanları severdi.

---: **Başkan Apo, onun için “Medler”den kalan Kürt” diyormuş...**

G. K.: Çok yakışan bir kavram. Hakiki bir Kürt’tür. Bizim Kürtler aydınlanır, evrensel doğrularla tanıştıklarında; kendilerinden kopar, ülkelerine yabancılaşır, Batı’ya özenirler. Batı’nın düşüncesi, felsefesi çekici gelir. Oysa Vasfi oradan aldıklarını bu topraklarla bütünleştirmede başarılı biriydi. Gözü hiç oralarda olmadı. Sadece yazmak istedi. Gerçekten üretmek istedi.

M. D.: Med süreci aslında Kürtlerin şiirsel sürecidir. Kürt, aslında Med dönemiyle birleşince şiirsel bir dile kavuşur. Duygular temizdir. Vasfi’nin öyle bir özelliği vardı. Mesela kendi tarihini çok iyi bilirdi. Sadece günümüzün ozanlarıyla sanat üreten değil de, biraz Kürt tarihini şiirsel yönlerine yöneliyordu. Şimdi Savunmalarla insan daha iyi anlam verebiliyor. Kürt tarihi biraz da gizemlidir. Bu gizem ona şiirsel bir özellik kazandırıyor. Gizemleşmiş bir tarih içerisinde köylü gerçeğini verebilme ise, bambaşka bir şiirsellik. Vasfi’nin önemi burada ortaya çıkıyor. Kendini tarihi ve toplumuyla birleştirip, günümüzde ifadelendirebilen bir yanı var. Sadece ulusal kurtuluş ve güncel sorunlarla ilgilenme yok. Yani biraz Neolitik dönemin özelliğini taşıma diyoruz. Bir şiirsel toplum özelliği var onda.

---: **İlk insanın temizliği aslında...**

M. D.: Biraz sınıf karakteri taşımamış, iç-dış baskı ya da toplumsal ayrışmaların fazla gerçekleşmediği, toplumun kendi doğal özgürlük ortamının kendisini belirlediği koşullar var. Belki yeterli değil, ama fazla mülkiyetçi olmama yönünde özgürlükçü yanı var. Mülkiyete fazla bir bağlılığı yoktu. Örneğin ayakkabısı, üstü-başı her zaman temizdi, ama hiç yeni olduklarını görmedim. Arkadaşların kullanmayıp bıraktığı elbiseyi giydiğini çok gördüm. Onu buluşturabiliyordu yani. Buluşturmasında da derin bir duygu var. Bugün sevgi çoğunlukla mülkiyetle bağlantılı olmuş. Baskı, sınıf karakteri vb. dolayı egemenlikli ilişkilere dönüşmüştür. Kendi içinde ilerleyen şunu düşünmektedir. Onda böylesine bir mülk yaklaşımı hiç olmadı. Sevgisi herkeseydi. Bu rahatça insanı şiire götürür. Rahatça herkesi sevebilen, sevgisine herkesi alan, açılımı bu konuda rahat olan bir insan tipini de yaratıyor. Vasfi’nin en büyük yaratıcılığı da burada açığa çıkıyor. Biraz tarihsel bir kişiliktir. “*Med döneminde kalma Kürt*” yerinde bir tanımlama. Şiirlerinde de bu görülüyor. Kendi dünyası ayrıdır. Bu dünya ile hiçbir zaman buluşmadı. Bu dünyada yaşamadı. Verili olan imgeleri dahi kullanmadı. Kavramlarla konuşmak istemedi. Sade bir dili vardı. Halk dilini daha fazla önemsiyordu. Ahmet Arif’te de o özellik var. Belki Ahmet Arif kadar sanatsal yönden gelişmemiştir, ama tarihsel anlamdaki önemi ondan daha önden tutulmaması gerekir. Bu çalışma için -bir kere- uygun koşullarda değildi. İlk grup aşamasında bizler hiç sanat ve edebiyatla uğraşmadık. Sanat bizim için öncelikli değildi. Hızla gelişip, güçlenip, bir hareket olmamız gerekiyordu. Onun için pek edebiyat ve sanatla uğraşmadık.

Güncel politik örgütsel ihtiyaçlar bizi biraz bu konudan uzak tuttu. Vasfi’de tam tersine, onun doğası aslında ulusal kurtuluş mücadelesinin ilk çıkışında dayandığı tarihsel

zeminle buluşuyordu. Kişiliği biraz oradan çıkıyor. Yani farklıydı.

---: *O farklılığı yaratan ne? Yetişme koşulları mıydı, yoksa farklılığı nasıl yorumlayabiliriz?*

M. D.: Yalnız o değil, Mardin'den başka arkadaşlar da vardı. Hepsi öyle değildi. O bir ekoldü. Şimdi çözümü kültürel olgularda arıyoruz. Toplumun yeniden üretilip, yaratılıp, güç haline getirilmesinde temel dayanaklar haline gelmesi gereken şeylerdir, diyoruz. Vasfi o dönemde bunu kendi içinde taşıyordu. Kültürel özellikleri açığa çıkaran bir kişilik yapısı vardı. Mardin güçlü bir tarihsel zemine sahip olabilir. Vasfi arkadaş da kaynağını oradan alabilir. Ancak onun dışındaki Mardin'li arkadaşlar öyle değildi.

---: *Orada büyümüş, değil mi?*

M. D.: Orda doğdu, büyüdü ve okudu.

---: *Ne kadar okumuştun?*

M. D.: Lise son sınıfta öğrenciyken tutuklandı.

---: *Kişiliğini tanımladınız; çok hassas, duyarlı bir insan. Peki o yıllarda mücadeleye dayatılan şiddet ve bunu göğüsleme gücü, bu hassas kişilikle mücadelenin bu yönünü nasıl buluşuyordu?*

G. K.: Bu konuda kafası çok net birisiydi. Bir kere; bir şair, devrimci ve sosyalist olmak zorundadır, diyordu. Vasfi'ye göre devrimci olmayan ozan olamazdı. Devrimci olmak, kurulu sisteme, aşkın önünde engel olan sisteme başkaldırıdır. Her zaman sisteme başkaldıranlar devrimciler olmuştur. Onlara göre dünyaya egemen olanlar kötülerdir. Bu kötülükleri bertaraf etmeden, aşkın, sevginin gelişmesi mümkün değil. İnadına başkaldırmasan, güzel duygu ve düşüncelere ulaşamazsın.

---: *Biraz daha şiirle bütünleştirelim. Şiire yaklaşımı nasıldı?*

G. K.: Vasfi'nin çok açık bir kafası vardı. Okumayı çok severdi. Kendisini daha fazla edebiyat bilimine yönelten, o doğrultuda kendini eğitmeye çalışan, okuyan biriydi. Daha çok edebi ürünler olan şiir, roman vb.leri okurdu. Ciddi anlamda bir şair olmayı kendine yakıştırmıştı. İlgisi, sevgisi vardı. Mesela eğitimlerde ağzı hep oynardı. Kesinlikle içinden şiir yazıyordu. Eğitimde de olsa, yaşamın herhangi bir anında da olsa o hep şiir düşünen birisiydi. O hep yazdı, okudu. Edebiyat ve estetik dünyasına ait Türkçe'ye kazandırılmış ne kadar yayın varsa görüşüsüne getirtiyordu. Kitap getirtmek için izin istediğinde hemen kendi kitap listemizi onun üstüne ekledik. O hepsini getirtirdi.

---: *O zaman edebiyata ilgisi daha öncesinden başlıyor...*

G. K.: Tabii. Okul okurken, yani daha genç yaşta iken yoğun bir ilgisi var. Çünkü bu anlattığımız zamanlara geldiğinde onun ciddi bir yazma eylemi ve düzeyi vardı. O zamanlarda kendisini ciddi olarak ozanlığa yatırmış biriydi. Ozan gibi düşünen, yaşayan her türlü etkinliğe ozan gibi katılan biriydi. Öyle sıradan değildi. *"Öyle gel-geç bir gönül hevesiyle şairlik yapayım, iki tane de benim şiirim olsun, hapiste yatıyorum"* gibi bir yaklaşımı yoktu. *"Bir kitap çıkarıp ünlü olayım"* gibi bir derdi yoktu. Vasfi'nin bütün

derdi tanıklık yapmaktı. Zaten sanat yaşanmış tarihi şeylerin estetik imgelerle yeniden kurulması, yorumlanması değil midir? Yaşamın yeniden üretilmesidir. O da öyle yapmaya çalışıyordu. Yaşamı yeniden üreten birisiydi. Bunu sanatın diliyle yapıyordu. Vasfi yüreğinin sesini çok dinleyen biriydi. Hatta ben bu konuda şunu da belirtebilirim; Vasfi, mantığının sesini fazla dinlemiyordu. Aklın sesinden çok duygularının, yüreğinin sesi onu alıp sürüklemiştir. Yüreğinin sesi onu nereye götürmüşse peşinden gitmiş, çıkan her sonuca da amenna deyip göğüsleyen biriydi. Diyeceksiniz şiir yürekle yazılmaz, şiir en büyük akıl işidir. Gerçeklerin en güçlü damıtılmış halidir. Gerçeğin en yalın, sade sözcüklerle anlatımıdır. Az sözle koca bir dünyayı, amacı ve yaşamı tarif eder. Dolayısıyla en büyük akıl isteyen bir sanattır, diyebilirsiniz. Öyledir de. Ama bu kadar yüreğinin sesiyle olan bir insan kalemi eline aldığı anda aklı ile yazamıyordu. Onun aklı yüreğinden damıtıldıktan sonra şiirlerine akıyordu. Şiirleri ortadadır. Mücadele ortamında yazılan diğer şiirlerle, hatta dünya klasiklerinden çok beğenilenlerle karşılaştırın, bir çok bakımdan onları aşan şiirleri var. Bu onun şiiri yaşadığını göstermez de neyi gösterir? Başka ne kanıt olabilir? En iyi şiir ve edebiyat eleştirmenlerine götürelim, hakkını vermezlerse ben razıyım.

---: Mektubu da öyleydi. Hastalığını anlatmak için yazmış, ama içinde ideolojiden felsefeye, oradan insan sevgisine kadar bir çok şey bulmak mümkündür. Bir edebiyat belgesi olarak değerlendirebilecek bir düzeyde.

G. K.: Doğru. Onun bir özelliği de tek bir karalama yapmadan yazmasıdır. Yazdığı şeyleri temize çekmez, ilk kalemidir. Bir kerede duygu ve düşüncesini, kendisini kalemi ile ifade edebilen biri. Dili ile meramını aramaz, kalemi ile arar.

---: *Mücadele öncesi şiirlerine rastladınız mı, yoksa şiirlerine zindan da mı başladı?*

G. K.: Daha öncesi var mı, yok mu? Onu bilemeyeceğim. Ama daha öncesi olmasa şiire bu kadar kilitlenmezdi. Neden başka bir şeye ilgi duymadı? Hiçbir farklı çalışmaya ilgi duymadı. Yani çok bilinçlice değil, ama kafasını şiire ve edebiyata takmıştı. Yetenekleri, yüreği onu oraya çekti. Yani *"bu devrimde otoriter bir yönetici, ideolog ve komutan olamam. Bana kalan da bu iş"* diyerek şairliğe yaklaşmadı. Günlük yetenekleri onu nereye çektiyse, oraya gitti. Gerilla edebiyat çalışmasında onu nereye oturtmak gerekir, diyorsanız, baş köşeye oturtmak gerekir, derim. Ondandır evvela yok demiyorum. Ama gerçekten estetik ve edebiyat biliminin ölçülerine, onun ruhuna, karakterine, kuramsal gerçeğine, kanunlarına uygun şiir yazmayı, yani gerçek anlamda şiir yazmayı başlatan ve geliştiren odur. Çevresindeki insanlarda şiir yazma ve edebiyat yapma aşkını geliştiren odur. Mesela arkadaşlar anlatıyor. Dağda kimsenin kâğıt-kalem taşımadığı bir dönemde o ısrarla şiir yazmaya devam ediyor.

---: *Onun savaşımı da şiir oluyor aslında.*

G. K.: Hiç sözlü tartışma, polemiğe girmeden, şiir yazmaya devam ediyordu. Duruşu böyle. Onun için şiir açısından baş köşeye oturtmak lazım.

T. F.: Önceden de yazarmış, ama ağırlıklı

olarak cezaevinde başladı. O zamanlar cezaevinde biraz imkanların geliştiği süreçti. Öyle fazla gidiş-gelişler yoktu. Mektuplar gelip gidiyordu. Her mektubunda bir şiiri olurdu mutlaka. O üst ranzada, ben alt ranzada yatardım. Sabah erkenden yanıma geliyor, akşamdan yazdığı şiirleri gösterip nasıl olduğunu gösteriyordu. Şiir üzerine epey tartışırdık. Bir gün bana bir şiir gösterdi. Fikrimi sordu. Ben espri olsun diye *“bu şiirin olmamış, kökten ele al”* dedim. Takılmak istemişim. Hiç ses etmeden gitti. Ertesi akşam aynı konuyu işleyen farklı bir şiir yazmıştı. *“Bu nasıldır?”* diye sordu. Güzel olduğunu söyleyip diğer şiirini sordum. Atmadığını, eksikliklerini çıkarmak için yanında taşıdığını söyledi. Ben *“bu da güzel bir şiir; ama öbürü de güzeldi, şimdi iki şiirin birden oldu. Ben sana espri yaptım”* dedim. Yani arkadaşılığını ciddiye alıyordu. Çalışması konusunda en küçük bir eleştiriyi bile dikkate alıyordu.

---: *Çevresini etkilemesinden söz ettiniz. Sizin üzerinizdeki direkt etkisi nedir?*

G. K.: Cezaevinde o dönemki arkadaşlar grup döneminin arkadaşlarıydı. Öyle kaba bir şekilde sanat-edebiyat çalışmalarını ret etme, engel olma ve farklı bir yaklaşım yoktu. Ufak-tefek espriye konu oluyordu. Takılmalar oluyordu. Ancak o da çok ciddi değildi. Olanlara da izin vermedik. Onun çalışması beni sanata yönelten bir etki yarattı. Sanata çok fazla ilgi duymamıştım. Ama onun sayesinde estetik biliminin üzerinde yoğunlaşmaya başladım. Onun sayesinde bir çok kitap okudum. *“Bu kadar okuyor okuyor, hele bunlarda ne var, bir de ben bakayım”* diyerek okumaya başladım. Bir gün *“Nedir bu estetik bilimi Vasfi? Ver de, bir de biz okuyalım.”* Sevinçle bana kitabı uzattı. Bir de tartışma konusu açtığını hatırlıyorum. İyi bir türkü dinleyicisiydim, bağlama çalıp söylüyordum, ama yalnızca anama bir kaç şiir yazmıştım. Daha sonradan bir grup oluşturup estetik bilimi üzerine bir araştırma yaptık. Okudukça bu konuda ne kadar cahil olduğumuzu anlıyorduk. Vasfi bu konularda yetkindi. O zamanlar **Çandiye Berxwedan** adlı bir dergi çıkarıyorduk. Oraya aldığımız her edebi eser ve özellikle şiir için Vasfi'nin görüşünü alırdık. Böyle bir gerçekliği vardı. O şiiri yaşıyordu. Epey de yazmıştı. Çıkarken yanında götürmüştü. Cezaevinden çıktıktan sonrada kitabının basıldığını gördüm. Mücadelemiz ve halkımız adına çok sevindim. Devrimimiz böyle bir ozan yetiştirdiği için gurur duydum.

---: *Aslında o gurur hepimize ait. Vasfi arkadaş hakkında ne kadar söylene azdır. Yine de bu kısa sohbet için teşekkür ederiz.*

...: Bizler teşekkür ederiz.

HAMZA YAVUZ'A...

Geriye dönüp baktığında her gerilla, anılar içinde uzun bir yolculuğa çıkar. Hüzünlü, ağır bir yolculuk başlar. Her olayı yeniden yaşar

adeta. Hatalarını hatırlayınca bir hüznün çöker, başarılar hatırlanınca bir gülümseme belirir yüzünde. Bir noktaya kilitlenir bakışları. Geride kalan yoldaşlar, tek tek hatırlanır. Bir albüme bakar gibi sayfalar çevrilir. Her sayfanın bir hikayesi vardır; bir roman kadar uzun, bir anı fotoğrafı kadar güzel: Keşke o gün oradan geçmeseydi, pusuya düşmeseydi, keşke o noktadan erken ayrılırsaydı, çatışmaya girmeseydi, fırtınada hareket etmeseydi, keşke daha dikkat edip de o kalles mayına basmasaydı. Keşke, keşke, keşke... Temenniler acıyla sıralanır. Her giden geride çok şey bırakmış; yoldaşlık ruhu, büyük bir amaç, ağır bir yük ve görev. Yapılması gereken işlerin talimatını da bırakmışlardı. Gidenler, yaşayan gerillaların yüreklerinde derin bir iz bırakarak gider.

Gidenlerin ardından yazı yazmak ve onları anlatmak, gerillanın en zor işidir. Çünkü her şeyi tekrardan yaşar; acı çeker, hatalarını görür, ağır görevlerini hatırlar. Ama onların kutsal davası ve yaşamını yeni kuşaklara aktarmanın gerekliliğini de bilir.

Sen de öyle düşünüyordun. Şehit gerillaların yaşamını kaleme alma görevini hep sen üstlenirdin. Yoldaşlar hakkında tek tek bilgi topladığını dün gibi hatırlıyorum. Şiirlerini topluyordun, kelime kelime inceleme altına alıyordun. Her biri kutsal sözler gibiydi senin için. Yaklaşımlarını o dönem abartılı bulduğumu itiraf etmeliyim. Belki bir çok şeyi sana itiraf etmek gerekiyor.

Hatırlıyorsan, her karşılaştığımızda defterlerimi kontrol ediyordun. Cebimdeki tek defterim hep boş olurdu, ya da günlük bazı çizgiler olurdu. Hayıflanır ve üzülürdün. Neden yazılmasını gerektiğini ifade etmek için saatlerce konuştuğunu hatırlıyorum. Sonra özenle sakladığın defterini bir daha karşılaştığımızda dolu görmek dileğiyle bana uzatırdın. Sana tutmayacağım bir sözü vermemek için onu almazdım. Tüm ısrarına rağmen almazdım. Almak ağır bir yük altına girmek olurdu. İşin kolayına kaçardık. Adına kader mi desek, başka bir şey mi desek, ne denirse denilsin ama senin ardından yazı yazmak gibi ağır bir görevle karşı karşıya kaldım.

“*Senin ardından...*” ne kadar ağır bir söylem. Henüz kabullenmiş değilim. Dolu görmek istediğin defterim senin şiirlerinle bana arkadaşlık ediyor. Geç yapılmış bir görev... Ardından konuşmak çok zor, çünkü sen hep yanımda oldun, şiirlerinle yüreğimizin derinliğindeydin, mücadelecilikle hep önümüzdeydin.

Ardından yazmayacağım. Sana yazacağım. Seninle geriye gidip, anılar dünyasında gezeceğim. Sayfaları beraber, tek tek çevireceğiz. Bu arada bazı sırları da sana söyleyeceğim.

1994 yılı yazının bunaltıcı bir gününde seninle karşılaştım. Kerbela’da sonra yüreğimizin bir parçasını bıraktığımız Şam, o yıl tümüyle güneşe çekim merkezi olmuştu. Korunmak için kayısı ağaçların gölgesini tercih ediyorduk. Bir kayısı ağacının dalı altında otururken, ilk kez seni orada görmüştüm. “*Yeni bir arkadaş, gerillayı hiç görmemiştir*” diye düşündüm. Yanımdaki arkadaş eski bir gerilla olduğunu söyleyince şaşırdım. İncelikli bir

yaklaşım, yabancı bir davranış gibi geliyordu. Bu bir yanılgıydı. Sonları bunu çok daha iyi görecekdim. Farklı olduğunu anlamak, benim için fazla zor olmadı.

Adını öğrenmek istedim. Vasfı olduğunu söyledi arkadaşlar. Aşına olmadığımız bir isimdi. Bir gün neden bu ismi aldığını soracağım diye kendimi kararlaştırdım. Nedendir bilemiyorum, ama yıllarca bu kararı uygulayamadım. Üzeri saçla kapatıldığı için boğucu bir sıcaklığı olan okulumuzda yurtseverlik dersi anlatarak, havayı serinletmeye çalışıyordun. Bazıları uyukluyordu, ben seni dinlemek için azami çaba sarf ediyordum.

Kürdistan'ın coğrafyasını anlatarak, dersi götürmeye çalışıyordun. O zaman fazla tanıımıyordum. Çok mu abartıyor diye düşündüm. Dünyanın en güzel manzaraları Kürdistan'da mı bir araya gelmişti? Anlattığın yerleri sonra gördüğümde sana fazlasıyla hak verdim.

Sen o kadar içten anlatıyordun ki, bağlılığına hayran kalmıştım. Bir aşk gibiydi; dereler, vadiler, tepeler ve özellikle de akarsular senin dilinde efsaneleşiyordu. En çok suları sevdiğini hemen yakalamıştım. Zıp suyunu anlatırken, o kadar kendini yormuştun ki, ifade etmekte zorlanıyordun.

Anlattığın bir çok yeri görmek için çok uğraştım. Bazı yerleri özel olarak ziyaret ettim.

Sendeki gücün kaynağını yakalamak istiyordum.

Yurtseverlik derslerinin neden sana verildiği anlaşılırdır. Çünkü sen derin bir yurtseverdin.

Anlatırken övmüyordun; bize öyle gelmişti, içinden geldiği gibi sözcükler dökülüyordu ağzından.

Anlatımını noktaladığın son sözlerin hala aklımda: *"Cennet kadar güzel olan Kürdistan özgürleşmelidir."* Buna söyleyecek bir sözümüz olamazdı. Tartışmak gerekiyordu, bu hem bir kuraldı, hem de bazı güzel sözleri bizden de duymak istiyordun.

Peş peşe sorular geldi, memnuniyetin çok belli oluyordu. Sıcak bir tartışma zamanı tüketerek ilerliyordu. Birden bir soru sormak geldi içimden. Tuzak bir soruydu. Çok idealist tartıştığınızı düşünerek böyle bir soru geliştirmiştim:

"Kürdistan bir çöl olsaydı, uğruna savaşmamak mı gerekiyordu?" Beklemediğin bir soruydu. Gülümseyen yüz hatların değişti. Hala isim veremediğim bir şekil aldı. Uzun uzadıya gözlerime baktın. Ne düşündüğünü bilmiyorum, hiçbir zaman da söylemedin, ama bu soru ve şaşkınlık derin bir dostluğun da başlangıcı olacaktı. Bunu sonra anlayacaktık.

"Önemli olan özgürlüktür" diye pratik cevap verdiğini hatırlıyorum. *"O zaman ne diye sözü bu kadar uzatıyorsun"*, diye içimden geçirdim. Bu davranışımda aşırı sıcakların da etkisi vardı.

Bir kaç gün beni tanıma çalışması içine girdiğini hemen anladım. Tanımaya çalışıyordun. Kolaylık sağladım. Zaten mevcut ortamımızda bu çok zor bir iş değildi.

Hiç bitmeyecek bir sohbet böyle bir tanıma sürecinin sonrasında güneşin uzak, dağların arkasına gizlendiği günün en güzel saatinde başlamıştı.

Güzel zamanlar, güzel dostluklar doğurur.

Güzel bir arkadaşlığımız, güzel bir mekan

ve zamanda birbirini hafifleten, sorgulayan sözlerle başlayacaktı.

İlk gün sana içimin ısınmadığını söylemeliyim. Görüş açılarımızda farklılıklar vardı. Sen bir şiirin gücünü anlatıyordun, bense bunları çok fazla anlamlı bulmuyordum. Zorlayıcı pratiğin etkileri üzerimde idi. Tüm yaşamımı etkileyecek zorlu bir süreci yaşamıştım. Kendimle çelişmiş, amaçlarıma ters düşmüştüm. İyi işler yapmak istemiş, bunun için çok fazla çalışmıştım, ama sonuç kötü olmuştu. İşte insanın kendisi ile çelişmesi böyle olur. Bunun yarattığı ağır havada seni anlamak zordu. Kendimle çok fazla meşguldüm. Oysa sen çok farklı konular üzerinde konuşuyordun.

İlk tartışmamız benim için çok fazla anlamlı olmamıştı. Senin için aynı şey söylenemez. Sen epey sonuç almıştın. Beni o gün etkilediğini yıllar sonra anladım. Edebiyat ve sanatı sevdiren tohumları attığını da yine çok sonra anlayacaktım.

Çünkü sen şiir gücünü kullanıyordun. Çoğu kimsenin elinde olmayan bir güçtü. Gözükmeyen, ama etkili bir güç.

Bir merak yarattın, sonrasında seni tanımaya çalıştım. Yaygın kullanılan yöntemleri önce tercih ettim. Kimdir, nereden gelmiş, ne kadar gerillacılık yapmış?... gibi sorularla işe başladım. Ama bu çok sağlıklı bir yöntem değildi. Çünkü kişi herkesin kafasında bir kırılmaya uğrayarak yansıyor. Genellikle sübjektif değerlendirmeler yapıldı. Bu arada şair-gerilla ve yayınlanmış bir şiir kitabının da olduğunu öğrendim. Hamza Yavuz'un da artık sen olduğunu da biliyordum. Seni tanımak için geleneksel yöntemleri terk etmeliydim.

İşte o çok önemli bir başlangıç yaratan tartışmamızın kararına böyle vardım. *"İyi bir başlangıç işin yarısıdır veya sonucu belirler"* derler ya, çok doğrudur. Başlangıçlar çoğu zaman belirleyici olmuştur. Başlangıcın seyri çoğu zaman yol gösterici olur.

Sonrasındaki tartışmalarımızın hesabını yapmak mümkün değildir. Bir çok konu hakkında görüş alış-verişimiz olmuştu. Sık sık şiir okuyordun. Anma ve kutlama günlerinin vazgeçilmez simasıydın. Ben bu tür durumlardan pek hoşlanmıyordum. Ama sen büyük bir istekle çıkar, şiirlerini okurdun. Beni öldürseler de aynı şeyi yapamazdım, hala zorlanıyorum, ama biraz aştığımı söylemeliyim.

Sanatçı kişiliğin sana bu konularda kolaylık sağlıyordu. Peki ya sıcak bölgelerde nasıl olacaktı? Ağır savaş koşullarında bu yaklaşım felaket getirmez miydi?

Asıl zor soru buydu. Uygun bir ölçü tutturulmazsa, bazı zararlı sonuçlara yol açacağı açık.

Bu soruyu geç gündeme getirmişim gibi, uzun bir kahkaha attık. Sakin kişiliğine pek oturmuyordu. Herkes bu soruyu soruyor, diyerek anlamsız olduğunu söylemeye çalışıyordun. Nasıl sorunlar yarattığını, ama bunun rahatlıkla da aşılabileceğini uzun uzun izah etmeye çalıştın. Bunu tamamlamak için anılar anlattın. En çok da Zağros anılarını seviyordun. Seni fethetmişti Zağroslar. Çarçella ise daha özgün bir yere sahipti. O hiç unutmadığın kış ayı karda şehit düşen arkadaşları her hatırladıkça yanımdan ayrıldığını hissine kapılırdım. Onlar için yazdığın şiirleri her etkinlikte okuyordun. Sohbetimizdeki ağır

havayı dağıtmak için bir anı anlatmaya başlamıştın. İyimser bir fotoğraf yüzüne oturdu. “Şairden gerilla olursa” diye alaylı bir dille başlamıştın. Hafızanı biraz zorlarsan şöyle dediğini hatırlarsın:

“Bir operasyon bekliyorduk. Tüm gücümüz kampları terk ederek araziye göre mevzilenmişti. Uzun bir süre kaldığın Xakurke vadisinin derinliklerinden kurtulup, zirveleri dolaşıp ve araziye bakacağım için sevinçliydim. Çok hızlı hazırlandım. Çantam, defterlerim ve silahım hazırlanmıştı. Sorumluluklarım da vardı. Bu arkadaşların güvenliğinden ve savaştırılmalarından da sorumluydum.

Noktayı terk ettikten sonra konumlanmayı hedeflediğimiz Xakurke boğazına doğru tırmanmaya başladık. Hep çevreme bakıyordum. Sık sık yoldan çıktığım, gruptan koptuğum olurdu.

Zorlu bir yürüyüşten sonra boğaza varmıştık. Arkadaşlar çok yorulmuşlar diye bir uçta konumlanıp sabahı bekledik. Çok fazla tedbirimiz yoktu. O gece bir hareket olsaydı, bize zarar verebilirlerdi.

Gündüzle birlikte mevzileri kazmak ve gelecek olan askeri güçleri ilerletmeyecek şekilde arazide konumlanmak gerekiyordu.

Ama ilk ışıkla birlikte askeri görevlerimi unuttum. Şair ruhum şahlandı; eşsiz güzellikteki dağları tasvir etmeye başladım. Gün boyu araziye dolaşım.

Ertesi gün ilk ışıkla birlikte operasyonu haber veren havan atışları oldu. Yakınımıza kadar ilerlemişlerdi.

Hiç bunu hesaplamamıştım. Şimdi ne yapmak gerekiyor? diye araziye şair gözüyle bakmıştım. Bir gerilla komutanı böyle bir durum karşısında ne yapar, bunu hiç düşünmemiştim. Durum kötüydü, sonra arkadaşlardan yardım istedim. Bereket versin ki, tecrübeli bir arkadaş ne yapacağımı biliyordu. Arkadaşları hızla mevzilendirdi. İnisyatifi hepten ona bırakmıştım.

Kısa bir süre sonra sıcak temas başladı. Gün boyu çatıştık. Yerimiz emniyetliydi, herhangi bir ziyanımız olmadı. Bu kolaylığı arazi sağlamıştı.”

“Kesinlikle sen çatışmamışsındır, eminim yazı yazıyordun” diye söze girdim. Anlatımda gülümseyen yüzün, bir kahkaha ile şekil değiştirdi. “Şairden gerilla komutanı olursa, böyle olur” dedin.

Sonra yüz hatların gerginleşti, “İşin şakası bir yana, eğer gerçekçi olunursa, ikisi birbirini güçlendirir” demiştin. Bunu ispatlamak için çok çaba sarf etmiş ve anıları peş peşe anlatmıştın.

Yeterli görmemiş olmalıydın ki, benden de anılar anlatmamı istedin. Engizek ve Nurhak anılarını anlattım. Araziyi anlattım. Ne kadar süre anlattığımı hatırlamıyorum, ama bitirdiğimde sen bir süre sessiz kalmış, sonra birden atılmış, “bunları yazmalısın” demiştin. Geçişirici cevaplar verdim, ısrarını sürdürdün. Kaçamak cevaplar verdim. Daha sonra karşılaştığımızda da sormuştun.

İsteddiğini gecikmeli de olsa şimdi yerine getiriyorum. Bu nedenledir ki, bu yazıda çalışmalardan bahsetmeyeceğim. Ama emin olmalısın ki, sana verdiğim yazı sözlerini çok gecikmeli de olsa yerine getiriyorum. Tüm sözlerin yerine geleceğinden şüphen olmasın.

O günlerde dikkatimi çeken; senin de sonra

iyice vurgu yaptığın dağ sevdasıydı, senin deyimle “*dağ türküsü*”... Anlattığın anılarda da bu belirgindir, yurtseverlik dersinde de bu belirgindir. Bunun için değil miydi, boğazi çıktığında mevzilenmeyi unutmuş, yüksek tepelerin seyrine dalmıştın...

Senin yüreğine Nurhak sevdasını ben salmışım. Dağların güzelliğini görmek ve onları dile getirmeyi sen öğretmiştin bize. Biz hareket kabiliyetimizi ne kadar güçlendireceği noktasında dağlarla daha çok ilgileniyorduk. Sen türküsünü söylüyordun.

Sana bazı sırları açıklamaya karar verdiğim bu zamanda dağların türküsünü söyleyen yürekli sesin geldi kulaklarıma. Şöyle diyordun;

*“Gün gelecek
Veda edeceğim silahlara
Ama
Dağlara
Asla...
Müjde ile geliyoruz
Kibela ile sana
Yüreğini aç
Kucak aç
Ve artık doğur çocuğunu
Güzelliğin
Sevginin
Aşkın
Ve barışın çocuğu
Mezopotamya...”*

Seninle tartıştığımız ilk günü hatırladım. Yine dağların türküsüyle, o tanıdık, bildik, çok gezdiğimiz dağlar senin dilinde efsaneleşiyordu. Çok gezdiğim halde başka bir yeri mi anlatıyor, diye düşünüyordum. Oysa sen şiirin ve türkünün gücünü yakalamıştın.

Hatırlıyor musun, zamanla tartışmalarımızdaki edebi yön ağırlık kazanmıştı. Günlük tartışmalarımız da olmuştu. Bir Şam yazının üç ayını böyle birlikte aynı mekanda geçirmiştik. Senin Parti Önderliği ile diyaloglarını hatırlıyorum. Daha güçlü olman gerektiğini söylüyordu. Bizim en yurtseverimiz diyordu sana.

Derken, ayrılık vakti geldi; sen tekrardan Zağros'lara gidecektin, bense Nurhak özlemiyle ilk kez Zağros'lara gidecektim. Senin çok anlattığın dağları, vadileri ve akarsuları görecekim. Bazı yerleri birlikte gezme şansımız da olacaktı.

Sen benden önce yola çıktın. Yeni türküler söylemek için acele ediyordun. Bense senin gözünle bakmayı deneyecektim.

Ben yola çıktığımda sen ulaşmıştın. Bazı teknik engeller çıktı; biliyorsun, mayın, pusu, tel, vb. Beklemek sıkıntı yaratıyordu. Kendimizi sıkıştırılmış gibi hissediyorduk. Sonunda bu teknik problemin çözüldüğü söylendi. Kalabalık bir grup olarak yola çıktık. Çoğunu tanıyorduk; birlikte kaldığımız arkadaşlardı, yol boyu üç-dört ilave oldu. Belki bunları tanımazsın.

Ülkemizi birbirinden ayıran telleri geçtiğimizde üzerimize ateş kustular. Toprak, çocuklarına kucak açtı, korudu bizi. Bir olumsuzluk olmadı, ama epey koşturduk. Bir-iki küçük parça çantalardan düşmüştü. Sonunda hedeflediğimiz yere de ulaştık. Askeri değerlendirmeler yaptık. Sen olsaydın, söz gücünle bir karşılık verecektin.

Uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra efsanelerini anlattığın Zağros'lara ulaştık.

Grupça birbirimize alışmıştık. Bir ayrılık daha... Çeşitli bölgelere dağıldık.

Dicle ve Gazi de ayrıldılar. Daha bir ay geçmemişti ki, onları bir daha göremeyeceğimi anladım. İkisini de iyi tanırsın, Gazi bizim tartışmalarımızla çok fazla ilgili değildi, ama Dicle çok daha fazla ilgiliydi, çok farklıydı.

Senin çok anlattığın Çarçela'da kaldılar; önce gönül verdiler, sonra can verdiler. Çok istedim yerlerini görmeyi, ama bu yıllarca mümkün olmadı.

Onlar şiir diyarında kaldılar.

Sonra diğerleri...

Sen daha derin hissetmişsindir. Yine sana söylemek istiyorum, yalnız bu da değil, birçok arkadaştan bahsetmek gerekiyor, ama bunu sonra anlatacağım. Şimdilik Zağros-'lardan bahsetmek istiyorum.

Ben, senden daha çok dolaştım. Bilirsin, gezmeyi severim, sen izlemeyi daha çok severdin. Nerelerde bulunduğunu hep takip ediyordum. Yollarımızı denk getirmek elimizde değildi. Biraz sabretmek gerekiyordu.

Sonuç verici oldu da. Yaz aylarında borç alınmış bir bahar günü Xakurke vadisinin derinliklerinde seninle karşılaştım. Sen problemleri olan iki-üç kişiyle mücadele etmesini sevdirdiyordun. Bense geçiyordum. Ne olduğunu hatırlamıyorum, ama bir şeye öfkelenmiştim. Seninle karşılaştığımda sevincimi pek gösterememişim. Senin öyle bir sorunun hiçbir zaman olmadı. Çünkü hep iyimserdin.

"Dağları okumasını öğrendin mi?" diye ilk soruyu sordun. Moralem fazla yerinde değildi. Kış kampı olarak kullandığımız noktanın yüksekçe bir yerine doğru beni sürükledin. Araziye hakim bir yerdi. Gerillacılıkla şairliği karıştırdığını ifade eden anılarını hatırladım.

Beklediğim soru fazla gecikmedi; "*Yazıyor musun?..*" Cevabı belliydi. Sen de biraz tahmin ediyordun. Hala yazamıyordum. Çok dayattın, beni anlamalıydın, ağır pratik süreçler yaşıyordum. Sen bu konuda biraz daha rahattın. Ben öyle değildim. Sanki sorun deftermiş gibi, çantana özenle yerleştirdiğin defterlerinden birini uzattın. Yük altına girmemek için yine almadım. Sorun, teknik de değildi. O zaman yüzüne bir üzüntü belirtisinin oturduğunu fark ettim. Beni anlamalıydın...

Tüm tartışmalarımızı bir güne sığdırmak zorundaydık. Çünkü yola devam edilmesi gerekiyordu. Dağları anlatmaya başladın. Bir an kendimi dağlara yeni gelmiş gibi hissettim. Söz konusu arazinin önemli bir kısmını tanımıştım. Yine de sen, türkü söyler gibi anlatıyordun.

Tek tek arkadaşları anlattın. Şehit düşen arkadaşlar hakkındaki bilgileri toplamıştın. Bazı yazılar yazmaya çalışıyordun. O yazılara ne olduğunu hala bilmiyorum, belki yayınlanmıştır, okumak isterdim.

Beni uykusuz bırakmıştın. Zaten uzun yoldan gelmişim. Tekrar yola çıktım, sen noktada kaldın.

Defalarca karşılaşacaktık. Birini anlatmaya çalışacağım. Diğerlerini eminim iyi hatırlıyorsun. Bu nedenle sadece söz edeceğim.

Zorlu bir baharı henüz geride bırakmıştık. Mirasmış gibi yaz ayları da bu zorlukları devralmıştı. Final yılı olarak değerlendirdiğimiz '97 yılı rolünden de anlaşılacağı gibi, zorlu geçecekti.

O yılın baharı Basya Vadisi her

zamankinden daha kalabalıktı. Çok sayıda gerillayı konuk etmişti, cömertçe kucak açmıştı tüm güçlerimize. Yıl boyu kollarını açık tutacaktı.

Basya suyu daha hızlı akmıştı o yıl. Sudan korunmak bir yana, sesinden uzak durmak gerekiyordu. En sakın zamanlarında bile kirden dibi görünmeyen su, adeta gürültülü bir çamur deryasına dönmüştü.

Gerilla birlikleri geniş vadinin yamaçlarında konaklamak zorunda kalmışlardı. Oysa her yıl Basya'nın yakınlarında kalırlardı. O yıl bu fırsatı tanımayacaktı. Gerillalar neden öfkelenildiğini anlamaya çalışıyorlardı. Ağır kış koşulları bunun asıl nedeniydi. Binlerce dereden ve çeşmeden su biriktiriyordu. Her dereden sonra sesini daha da yükseltiyordu.

Vadinin tadını çıkaramamıştık. Karşıdan karşıya geçiş çok ciddi bir sorun haline gelmişti. Yaptığımız asma köprüden bir kez karşıya geçmek, kırk kez hayatınızın bir film şeridi gibi gözlerinizin önünden geçmesi anlamına geliyordu.

Yaz ayının ilk günlerinde biraz sakinleşmişti. Onu fırsat bilen birliğimiz, yamaçlardan aşağıya bırakmıştı kendisini. Basya suyunun kenarında bulunan ve daha önce kullandığımız noktalardan birine yerleştik. Ama hemen sonra güvenlik nedeniyle bu noktayı terk etmiş ve daha önce kullanılmamış olan Govende dağının dip kısmında yer alan bir noktaya yerleşmiştik. Küçük bir su dereciği noktamızı Basya'ya bağlıyordu. Sık ormanlık da bir örtü gibi bizi gizliyordu.

Asıl tedbir gerilla kuralları olmalıydı. Diğer faktörleri de reddetmemek gerekiyordu. Teorik olarak doğru olan bu belirlemeye uymadığımız zamanlar olmuştur. Öyle bir zamandan geçmiştik. Açık hareket etmek ve duman çıkarmak, noktamızı ele vermişti. Araziye gizlice yerleştirilen gözcüler bizim görüntümüzü almışlardı. Bizim bundan haberimiz yoktu.

Helikopter sesleri bizi haberdar etmişti. Noktadan çıkmaya fırsat bulamamıştık ki, silahları kismaya başladı. Roket atışlarıyla noktamız toz-duman olmuştu. Bazı arkadaşlar Basya suyunun kıyısındaki kayalık bölgeye yerleşmişlerdi, bir kısmı da yukarıya doğru uzaklaşmıştı. Yanımda bir arkadaşla noktanın bir kaç metre yukarısındaki bir kayanın arkasında kalmıştık. Kobra atışlarının istikametine göre kayanın çevresinde pozisyon alıyorduk. Kaç kez dolandığımı hatırlamıyorum. Noktadan çıkılacağını hesaplamış olmalı ki, yoğun atışlar çevreye yapılıyordu. Adeta yeşil dallar yağlıyordu. Mermilerin kopardığı dallar toza karışarak yere düşüyordu.

İlk fırsatta uzaklaşmak gerekiyordu. Öyle de oldu, ama bilanço kötüydü. Bir arkadaşımız yaşamını yitirmişti, üç arkadaş da yaralıydı.

Basya'nın öfkesi bize pahalıya mal olmuştu.

O yıl kötü başlamıştı. Düzeltmek gerekiyordu. Bunun için karamsarlıktan kurtulup, umutlu olmayı bilmek gerekecekti. Kısa bir süre geçti, ortam sakinleşti.

Bir grubun Basya vadisine geldiği haberi hızla dolaştı. Bu tür haberler gerillada çok hızlı dolaşır. Bu işin nasıl yapıldığını anlamak kolay değildi. Kendine özgü bir tarzı. Sonra merak başlar, "kimler gelmiş, nereye gidiyorlar?" peş peşe sorular. En önemlisi de

tanıdıklar var mı diye merak etmektir. Çoğu tanıdıktır, ama hep bazıları aranır.

Aynı soru beni düşündürüyordu.

Yanlarına gitmeye karar verdik. Vadi boyunca su kenarından aşağı indik. Bir geri alan olarak kullandığımız noktamızda konumlanmışlardı; vadinin daraldığı, kayalıkların yoğun ve sarp olduğu bir yerde. Hava saldırılarına karşı korunaklı olduğu için burası tercih edilmişti.

Yakınlaştıkça heyecan daha da artıyordu. Tanıdık yüzler belki de, yıllarca göremediğin bir yüz arar-durursun. Düzenli bir gerilla birliğine benzemiyordu. Dağınık ve rasgele konumlanmışlardı ve gizlilik disiplinine pek uymuyorlardı.

Ağır bir gruptu. Sağlık sorunları olanlar ağırlıktaydı. Yaralı arkadaşlar da vardı. Savaşın habercisiydiler.

Savaş hazırlıklarının yapıldığı dönemde, birliklerin temposunu düşürecek olan arkadaşlar, daha geri alanlara doğru hareket ettirilirdi. İşte öyle bir gruptu. Bunlar da üçgene doğru hareket edeceklerdi. Daha doğrusu biz onları geçirecektik. Çok zor bir görevle karşı karşıyaydık. Güney Kürdistan'ın en fazla tahkim edilmiş bölgesinden bu grubun geçmesi çok zordu, üstelik ağır bir grup geçecekti. Bir savaş dışı güç geçecekti. Bu çok riskli bir durumdu.

Kayaların gölgesinde grup grup oturmuş, sohbet ediyorlardı. Biri sıklıkla Basya suyunu eliyle işaret ediyordu, sonra da uzağı gösteriyordu.

Yanlarına iyice yaklaştığımızda bizi fark ettiler. Çok sıcak karşılandık. Karşılıklı durumlar soruldu; tanıdık arkadaşlar soruldu, bazılarından haber aldık, bazılarından alamadık...

Grupta başka kimlerin olduğunu sordum; ilk hatırlanan isimler sıralandı, senin adın da vardı sıralamada . Ondan sonrakilerini pek fazla anlayamadım.

Gelebileceğini hiç beklemiyordum. En son karşılaşmamızdan bu yana bir yılı aşkın bir süre geçmişti. Durumun nasıldı acaba? Biraz rahatsız olduğunu biliyordum. Arkadaş da zaten öyle cevapladı sorumu. Biraz ötede olduğunu söylediler.

Gölgelekte bir grup arkadaş oturmuştu. Hızla yüzlerine baktım, yoktun aralarında. Ötede biri arkası dönük ateş yakmaya çalışıyordu. Yanında su dolu çaydanlık duruyordu, çay yapacaktı. Dumandan gözlerini kaçırdığın sıra senin yüzünü gördüm.

Saçların dağınıktı. Düzenli yaptığın tıraşı aksatmıştın. Fazla iyi gözükmiyordun. Kısa bir bakışla bu sonuçlara varmak, belki yanlış olur, diye düşündüm.

Arkanda duran odunları almaya çalışırken, göz göze geldik. Kısa bir durgunluktan sonra gülümsedin ve ayağa kalktın. Dağınıklığının yol yorgunluğundan olduğunu anladım.

Hep türküsünü söylediği dağların ikinci görüştürmesiydi. İlkinde hem aceleye gelmişti, hem de sıkıntılı bir zamanımdı. Bu kez böyle sıkıntılarımız yoktu. Bir süre birlikte kalacaktık, hatta yolculuğu da beraber yapacaktık. Tehlikeli bölgeleri birde seninle geçecektik. Gece yürüyüşlerinde nasıl zorlandığını görecektik ve sana takılacaktım. Şairliğin her zaman geçerli olmadığını ve sık sık anlattığın şairlikle gerillacılığı karıştırdığın

günleri hatırlatacaktım. Sonra katıla katıla gülecektik. Kısık gülüşünü çokça duyacaktım. Herkesin yorgunluktan kırıldığı bir zamanda, bir köşede defterine bir şeyler yazacağını görecektim. Sevincini fazla belli edemezdi. Seni iyi tanıyanlar ne kadar sevindiğini, gözlerinden okuyabilirdi. Ben öyle değildim. Sevincimi yüksek ses ve davranışlarımla ifade ettim. Bundan hoşlanırdın. *“Bazen taşkın olmak gerek”* derdin.

“Senin burada olduğunu biliyordum,” dedin. İçten tavırlar ve sözlerle karşılandım. Gölgelelerin en serini olan kayaların gölgesine oturduk. Sohbetimiz koyulaşmıştı. Bu arada yarım bıraktığın çay işlerini başka bir arkadaş tamamladı.

Çok coşkulu ve umutluydun.

“Nasıl böyle olabilmeyi başarıyorsun?” diye sordum. Çünkü biz zorlu bir dönem geçirmiştik.

“Seninle tanıştığımız ortamı zihninde sürekli canlı tutarsan, coşkulu ve umutlu olursun” dedin. Kendinden emin bir tavır ve rahatlıkla bunu söylemiştin.

Söylediklerin çok doğrudu. Zorlukları yenmenin sırları orada gizliydi.

Söz dönüp, dolaşıp yazıya geliyordu. Hep araya başka konuları koyarak geçiştiriyordum. Ama sen de çok sabırlıydın.

Bir defter uzattın, ben almadım.

Isrardan vazgeçtin.

Tek tek arkadaşların durumunu sordun. Bir kısmı yaşamını yitirmişti. Bunları tek tek tartıştık. Zor bir tartışmaydı. Ara-sıra geriye dönüp, arkadaşlarını tartışmak gerillalara hep ağır duygusal havaları yaşatır. Sen zaten çok fazla duygusaldın. Duygulandın. Huyundur, hiç gizlemezdin.

Gözyaşları özgür olmalı, düşerken hiçbir engele takılmamalı, toprağa hızla kavuşmalıydı...

Ben gizlerdim, sen bunu biliyordun.

Bir çok konuyu konuştuğumuzu hatırlıyorum, ama ne kadar vaktin geçtiğini bilmiyorum. Gitmemiz gerektiğini arkadaşlar hatırlattılar.

Yakındık, tekrar görüşecektik.

Bir-iki gün yol hazırlıkları yapıldı. O grubu geçirmek zor bir görevdi. Üstelik geçiş hatlarına tam hakim değildik. Ön çalışmaları yaptık, artık hareket etmek gerekiyordu.

Hareket günlerinde havamız değişik olurdu. O yaz aylarının ilk günlerinde de böyleydik. Herkes hazırlanmıştı. Gözlerim seni aradı. Çantayı sağlamlaştırmaya çalışıyordun. Ağırdu galiba. Çantayı kırtasiye dükkanına çevirirsen böyle olur diyordum içimden. Ayrıca zorunlu malzemeleri de alman gerekiyordu.

Çantayı topraktan ayırdığında ağırlığını görebildim. Sirtına attın, kollarına taktıktan sonra elbiselerini düzelttin.

Harekete hazır bir gerillaydın artık.

“Zirveden, sarı arazilerden gideceğiz, zorlanmayacak mısın?” diye sordum. Hafif gülümsüyordun.

“Hiç merak etme, sen dağların ve tepelerin isimlerini söyle bana yeter.”

Kendinden emindin. Buna çok sevinmiştim. Belki de onu gerilla olarak görmeye alışkın değildim.

Basya suyunun akışına ters istikamette ilerlemeye başladık. Arazinin sağladığı avantajı kullanmak için aydınlıkta yola çıkmıştık.

Karanlıkla birlikte tırmanmaya başladık. Sarp bir dağı tırmanıp ötesine geçecektik. Sırt hatlarını izleyerek ilerlemeyi planlamıştık. Öyle de hareket ediyorduk. Yoğun kayalık ve aşırı karanlık fazlasıyla zorluyordu. Hava da bulutluydu. Görüş mesafemiz epey daralıyordu. Grup sağlıklı ilerleyemiyordu. Sık sık kopanlar da oluyordu. Durup onları beklemek ya da gidip getirmek gerekiyordu.

Görüntü de vermemek gerekiyordu. Işık yakmamalıydık. Her iki tarafımızdan da görülebilirdik. İzlediğimiz yol güzergahı iki karakol tarafından görülebiliyordu. Termal kameralar bizi görebilirdi. Çok dikkatli olmak gerekiyordu.

Birden yağmur başladı. Herkes olduğu yerde yağmurlukların altında oturdu. Vasfı neredeydi acaba, diye düşündüm. Tedbirliydin, kesinlikle korunaklı bir biçimde yağmurun geçmesini bekliyordun.

Yağış kısa sürdü, ilerlemek zordu. Yarın yola devam etmek gerekiyordu. Gün boyu kalmak için uygun bir nokta aradık. Karakollardan birinden korunabiliriz, ama ikisinden korunamazdık. Birinden biri karşımızda olmak zorundaydı. Pek uygun olmayan bir noktada zorunlu olarak konumlanacaktık. Hava aydınlandı, öğleye kadar kimse hareket etmedi. Aşırı yorgunluk nedeniyle uyumuşlardı. Yavaş yavaş uyandılar. Hareket etmemek gerekiyordu.

Seni gördüm. Aşağıda bir kayalığa sırtını dayamıştın, uzaktan sana el salladım. Yanına gelemedim. Akşama kadar hareket etmemek gerekiyordu.

El hareketleriyle bir şeyler söylemeye çalışıyordun. Anlamadım, sonrada sormayı unuttum. Aışkın olduğumuz gibi gördüm seni; yazıyordu. Yolculuğumuzu yazdığını tahmin ettim. Yazmaya değer bir yürüyüşümüz olmuştu.

Akşama doğru hazırlıklar başladı. İlk karanlıkla hareket düzenine geçtik. Yanına gelerek yürüyüşün nasıl geçtiğini sordum. Hiç şikayetçi olmadın.

Dün geceki zorluklarımıza o gece su sorunu da eklenecekti. Arazide su yoktu. Su bulmak gerekiyordu. Bu tür arazilerin yükseltilerinde su kaynakları bulunmazdı.

Zirvede halen kar vardı.

Hızla oraya ulaşmak gerekiyordu.

Sonunda ulaştık, hiç de kolay olmamıştı. Grup düzenimiz fazla işlemiyordu. İlk ulaşanlarla, son ulaşanlar arasına uzunca bir zaman dilimi girmişti.

Susuzluğu karla gidermeye çalışılıyorduk. Çok zorlandığın belliydi.

İlk gelenler arasındaydın. Bu kez seninle konuşmalıydım. Karanlıkta bulmak zordu. Seslendim, "bekliyorum" gibi cevap verdin.

Yanına geldiğimde elinde bir parça kar ile seni gördüm. Çok susamıştın. Susuzluğun ne kadar zor olduğunu söyledin. Bana çalışmalarından bahsettin. Sarp kayalıkların dibinden çıkan küçük pınarları anlattın. Çeşmelerin türküsünü söyledin.

"Bunları yazacağım" dedin. Yazdığını eminim.

Yola devam etmek gerekiyordu. O gece hedeflediğimiz noktaya ulaştık. Bir gün dinlendikten sonra ilerleyecektik.

Yol uygun değildi. Önümüzde bir akarsu vardı ve onu geçmeliydik. Su geçilemeyecek

kadar taşkındı. Korucu köylerinin ortasındaydık. Köprüler, köylerin içindeydi. Bu durumda yola devam edilemezdi. Keşif çalışmalarını yürüttükten sonra, bu karara varmıştık. Geri dönecektik. Bu kez farklı bir yolu takip edecektik.

Geriye doğru harekete geçtik. Arazinin yapısı aydınlıkta hareket etmeye elverişliydi. Ama bir noktadan sonra karanlığı beklemek gerekecektik, orada da acele ettik. Öncüler kendilerini araziye bıraktılar, karşımızda bulunan karakol fark etti ve top atışlarına başladı. Zirveden aşağı doğru kendimizi sarkıtmıştık. Korunmak için az aşağıdaki kayalıkları hedeflemiştik ve hızla oraya ulaştık. Grubun çoğu yukarıda kalmıştı, korunabilirlerdi. Havanın iyice kararmasını beklemek gerekiyordu.

Koşarak bize doğru geldiğini gördüm. Orta yerde kalmıştın, yukarı çıkmaktansa aşağı inmeyi tercih etmiştin.

Korunmak için iki kayalığın arasına yerleştik. Top atışları iyice artmış ve yakınıma düşüyorlardı. Korkunç gürültülerinden sonra, dağılan parçalarının hafif sesi geliyordu.

Gülümsüyordun; sana baktım, şaşırdığımı anlayınca daha da güldün.

“Yazacak malzemem çıkıyor diye seviniyorsun, ya arkadaşlara bir şey olursa?” diye sitem ettim.

“Arazi çok uygun, hiçbir şey olmaz, istediği kadar atsinlar” dedin. Biraz rahatladım. Seninle gülümsemek gerekiyordu, başka yolu yoktu.

Hava iyice karardı ve top atışları durdu. Basya suyunun kenarına doğru indik ve su istikameti yönünde yol aldık.

Görevimiz sonuçsuz da olsa tamamlanmıştı. Grup geri gidecekti.

Görüştüğümüz noktada vedalaşacaktık.

Her zamanki gibi dostça ve samimi ayrıldın.

Sonra bir kez dönüp el salladım.

Bunları hatırlıyorsun, hatta yazmıştın. Ben yine de söyleyeyim dedim. İki yıl sonra seninle tekrar karşılaştım. Kamptan Garê’ye gelmiştin. Rahatsız olduğunu duydum ve hızla ziyaretine geldim. Kısa bir görüşmemiz olmuştu. Erken ayrılmıştım.

Son karşılaşmamızdı, son bakışını dün gibi hatırlıyorum. El sallamıştın ve uzun bir süre havada tutmuştu.

Ardından yazmak zor geldi. Seninle konuşmak istedim, dağların türküsünü dinlemek istedim.

Çeşmeleri anlatmak istedim sana. Yarım kaldı...

Ağustos 2002

Hasan UŞAK

SONSUZLUKTA YÜRÜYEN BİR ÇOCUK ŞAİR

Yaşam boyu binlerce, belki de milyonlarca insanla karşılaşırsınız. Ve bunlarla çeşitli düzeylerde ilişkide bulunursunuz. Bunlardan çok azı üzerimizde etkide bulunur, çok daha azı ise, iz bırakır.

Hamza ya da Vasfi arkadaş etkide bulunanlardan değil, iz bırakanlardandır. Onu tanıyan bir çok arkadaş üzerinde olduğu gibi, bende de derin izler bıraktı.

Onu ilkin Amed zindanında tanıdım. ‘88 yılının meşhur 9 Şubat eylemliliği sonrasında elde ettiğimiz koğuşlar arası misafirlik hakkımızı kullanarak, gittiğimiz bir koğuşta onu görmüştüm. Çok sıcak, çok içten *“hoş geldiniz”* karşılaşmasından sonra, bize çay yapmaya gitmişti. Ama daha ilk karşılaştığımız andan itibaren beni kendisine çeken, içimi ısıtan bir güçle, enerjiyle yüklü olduğunu hemen hissettim. Adeta sıcak bir dalga yayılıyordu bedeninden ve bu dalga hemen karşındakinin içine yayılıyor, onu ısıtıp rahatlatıyordu. Bu yüzden diğer arkadaşlarla sohbet ederken, sık sık gözüm Vasfi’ye kayıyor, onu izliyordum. Çok geçmeden yanımdaki arkadaşın adını sorup, onu tanımaya çalışmıştım. Bir arkadaş *“ha o mu? O bizim çocuk şairimiz”* demişti. Ben *“o kadar da çocuğa benzemiyor, koskoca delikanlı adam”* deyince; *“bakma sen onun boyuna-posuna, ruhu hala çocuk”* diye yanıtladı.

Biraz sonra Vasfi çayı yapıp, yanıma geldiğinde o kadar sıcak, o kadar ilgi ve sevgi doluydu ki, bunun bana bulaşmaması, bende bir sıcaklık, ilgi ve sevgi yaratmaması mümkün değildi. Daha çok o bize sorular soruyor, yanıtları ilgiyle dinliyor, sonra ya soruyu biraz daha derinleştiriyor, ya da başka bir soruya geçiyordu. Yalnız sorularında ve değerlendirmelerinde ondaki felsefi ve edebi değerlendirmelerin birikimi hemen görebiliyor, karşındakinin sadece heyecanlı, coşkulu ve sevgi dolu bir çocuk değil, olgun ve derin bir insan olduğunu anlayabiliyordum.

Çoğumuz gençlik ve hayallerimize, duygularına ihanet ettik ya da onların çok uzağına düştük. Vasfi ise, içimizde bu güzel hayallere, bu güzel duygu ve ütopyalara ihanet etmeyen, bunların militanlığını yapan tek insandı belki de. Ona karşı savaşan, bunu, bu

hayal ve duygulardan koparıp, uzaklaştırmaya çalışan koskocaman gerici, tutucu, anlayışsız, zalim bir dünyaya karşı direnen bir hayal, bir umut, bir duygu militanıydı.

Çoğunlukla gökyüzünde dolaşırdı. Bazen yıldızların üzerinde, bazen rüzgarın sesinde, bazen de havada uçuşan bir yaprağın üzerindeydi. Kimi zaman da serhıldan çocuğunun elinde bir taş olurdu.

“Tut beni çocuk, tut

fırlat

fırlat beni düşmanı üzerine üzerine...” derdi.

Kimi zaman ise, Mazlum’u, Kemal’i, Zekiye’nin, Agit’in yürek seslerini dinleyen bir ruh doktoru, toplumda hızla kabaran volkanı ya da şiddetli bir depremi önceden haber veren bir sismograf olurdu o.

Kime sorarsanız sorun, Vasfi için “*o gerçekten farklı bir insandı*” der. Peki nedir bu farklılık? Her insan birbirinden farklıdır elbet. Ama Vasfi’nin farklılığı biraz daha başka. Onun yüreği, ruhu, sevgisi ve bunlardan kaynaklı duyguları farklıydı. Vasfi’nin yüreğindeki sevgi atomlarıyla, güneşin yapısındaki o bitmeyen, tükenmeyen enerji atomlarını birbirine benzetiyorum. Çünkü Vasfi’nin yüreğindeki sevgi atomları hiç bitmiyor, sürekli kendini yenileyerek gücünü, enerjisini ve özünü koruyordu. Hani hep söylenir ya, **ateşin ve güneşin çocukları** diye. Vasfi gerçekten çoğu zaman soyut olarak kabul eden bu kavramları kendi somutunda karşılardı. O gerçekten ateşin ve güneşin çocuğuydu. Çünkü her gün ateşlerde gezerdi. Yüreğini, bedenini ateşlerde yakar, köz haline getirirdi. Bazen Zekiye Alkan’la Amed surlarında, bazen de Dörtler’le zindanın kuytu karanlığında ateş dansı yapardı. Ama kendini öyle bir kaptırırdı ki, eğitimde olduğunu unuttur, mecnuna dönmüş haliyle yakayı ele verirdi. Bu yüzden eleştirildiği çok olurdu. Eğitimleri dinlememesi hep eleştirildi. Bazen güneşle sohbet ederken yakalanırdı. Kendini gizleyemezdi bu anlarda. Çünkü güneşi öylesine içip yüreğine dolduruyordu ki, tüm yüzü, gözleri, mimikleri güneş oluyor, güneş fişkırıyordu. Güneşten aldığı sıcaklığı, aydınlığı ve mutluluğu yansıtıyordu. Bu yüzden kendini ele veriyor, başı belaya giriyordu. Eğitimci arkadaşların eleştirisi konusu oluyordu.

Bir ara koğuşumuza misafirliğe gelmiş ve kendi durumunu sıkılarak anlatmaya çalışmıştı. “*Heval*” demişti; “*ben şiirimi bitirip, son noktayı koyuncaya dek kâğıt-kalem kullanmam. Önce kafamda evire-çevire yoğurup bitiriyorum. Bazen bir şiir aylar, hatta yılları alır. Böyle olunca bu süreçlerde şiirim çoğu zaman, hiçte istemediğim zamanlarda gelip kafamı meşgul eder. Beni eğitimde, yaşam ve çalışmalardan alıp, başka diyarlara götürür. Böyle olmasını istemesem de elimde olmadan oluyor. Bana kendini dayatıyor. ‘Şunu şuradan al, şuraya koy, bunu, şunu at, bunu ekle’ diyor. Yine çoğu zaman şiirdeki kahramanların veya imgelerimle birlikte yaşar; onlarla da bütünleşirim. Bazen gerçekten fırlatılacak bir taş, bir çocuk ya da ırmak olup, tarihe tanıklık eden, bazen de gökyüzüne bulutların üzerine çıkarım. Güneşle, ayla, yıldızlarla, yağmurla konuşurum. Yağmur ve bulut olurum. Ben olmasını istemesem de, hatta bu konuda kendimi ne kadar bastırıp engellemeye çalışsam, eğitim ve yaşamda şiiri düşünmeyip, ondan kaçmaya çalışsam, o kadar şiirin baskısı*

artıyor, kendini bana dayatıyor. Sürekli kafamı doldurup bana baskı yapıyor. Bu yüzden eğitimlerde çok zorlanıyorum, sıkılıyorum, çünkü eğitim esnasında eğitimi düşünüp, ona yoğunlaşmak gerekiyor. Bu yüzden arkadaşlar Vasfi eğitim esnasında başka dünyalarda dolaşıyor, eğitimden kopuyor eleştirilerine hak da veriyorum. Ama ne kadar eleştirileri dikkate alıp, şiirden aklımı uzak tutmaya, ondan kaçmaya çalışsam da, o beni köşe-bucak kovalıyor, o kadar fazla dünyama giriyor. Bu konuda ne yapabilirim, bilemiyorum” demişti.

Okuduğum bazı kitaplar ve yaşam tecrübem, bana bir şeyden ne kadar çok korkar ve kaçarsan, o şey seni o kadar kovaladığını, yine bir şeyi ne kadar çok fazla istersen, o şeyin senden o kadar fazla uzaklaştığını az-çok öğretmişti.

“İstiyorsan bizim yanımıza, koğuşumuza gelebilirsin, orada seni bir süre eğitimlerden muaf tutabiliriz” dedik. Çok sevindi; rahatladığını söylüyordu ki hemen şartımızın olduğunu söyledik. Nedir gibisinden şaşkın şaşkın bakarken, “senden şiir istediğimizde başkaları gibi nazlanmadan şiir okuyacaksın, ikincisi her gün eğitimlerden önce yaptığımız küçük müzik dinletisine şiirlerini katacaksın” dedik. Gülerек; “nazlanma diyorsunuz, bırakın nazlanmayı, ben her zaman çok istekli olmasalar da, arkadaşlara zorla şiir okuyup, neredeyse onları bıktırıyorum. Benden şiir okuma istediklerinde de müthiş seviniyor, zevkle okuyorum. Onlara şiirin güzelliğini anlatmaya, göstermeye çalışıyorum. Ama bu oldukça zor oluyor. Şiire ilgi çok fazla değil” diye yakındı. Bu konuda bize bir süre önce yaşadığı bir olayı anlattı: “Bizim arkadaşların şiire ilgisizliğini nasıl kırabilirim diye kara kara düşündüğüm bir gün, tesadüf eseri aniden koğuş kapısı açılıp, mahkemeye çağrıldığım söylenildi. O dönem bazen bu şekilde alıp, sorguya veya işkenceye götürüyorlardı. Bu yüzden idare ile aramızda kısa bir gerginlik olduktan sonra gerçekten mahkemeden çağrıldığımı dair bir belgeyi getirip, koğuş temsilciliğimize gösterdikten sonra, arkadaşlar beni gönderdi. Mahkemeye çıkarıldım, daha önceki bir davadan dolayı yüzleştirme yapıldı. Geri cezaevine gönderildim. Kapı açılıp içeri girdiğimde herkes meraklı gözlerle ne olduğunu soruyordu. Hemen aklıma bir fikir geldi ve şunlara bir oyun oynayayım dedim. Sadece bir şiir davası deyip geçtim merakla bekleyenlere. Ne şiiri diye soranlar, kafama üşüşenler çoğalınca, önce sorularınızı tek tek alayım, sonra herkes ranzasını üzerine çıksın ki, anlatayım dedim. Bir süre sonra herkes ranzasının üzerine çıkmış, sessizlik sağlanmış, ‘seni dinliyoruz Vasfi’ diye bana bakıyorlardı. Onları iyice meraklandırarak uzattıkça uzattım. Yastığımın altında yakalanan şiirimde suç unsuru bulunduğundan, savcının açtığı davanın ve onun sorularını uydurma hikayesini anlattım. Defalarca onlara vay be dedirtip, savcıya küfür ettirdikten sonra nasıl bir şiir, hangi şiirin bu? soruları karşısında fırsattan istifade bir güzel de şiirimi okudum. Bitirdikten bir süre sonra arkadaşlara size şiir dinletebilmek için bir oyun oynadım. İster kızın, ister kızmayın dedim. Kimileri güldü, kimileri sen de deyip hafiften kızdı, ama faydası oldu doğrusu. Bir süre sonra bazı arkadaşlar ilk defa gelip, benle şiir üzerinde sohbet etmeye

başladılar” demişti.

Vasfi koğuşumuza geldikten sonra çok rahatlamış, müthiş bir performans göstermişti. Bize eğitimlerden önce şiir okuyor, eğitimin içinde de bazen dalıp gidiyordu. Ancak bazı arkadaşların küçük esprileri dışında bu eleştirisi konusu yapılmıyordu. Vasfi yaşamdan tutalım, diğer tüm çalışmalara kadar hepimizden çok daha fazla çalışıyor, koşturuyor, fedakarlık yapıyordu. Bir süre sonrada eğitimlerde yoğunlaşması ve katılımı da çok daha fazla ve derinlikli olmaya başladı. Değerlendirme düzeyi gelişti.

Vasfi dört-beş saatten fazla kesinlikle uyumuyordu. Beş saatten fazla uyumayı devrimciliğe, sosyalistliğe ihanet olarak ele alıyor, müthiş bir disiplin içinde çalışıyor ve üretiyordu. Bu çalışma ve üretme işini daha sonra da sürdürdü. Dışarıya çıktığında da aynı temposunu sürdürdüğünü duymuştum.

Vasfi dedin mi, şiir akla gelirdi. Bir çok arkadaşın kişiliğinde şairlik vardır, ancak Vasfi ile şiir adeta bütünleşmişti. Zaten onun dünyası şiirle dolu bir dünyaydı. Kim bilir kâğıt kalem yerine, kafasını kullandığını, biraz da doğal olarak kafası ve bununla birlikte diğer yaşam ve ilişkileri şiirle dolu olması kaçınılmaz bir şey denilebilir. Bir yönüyle bu doğru, ancak sadece kafası ve yüreği şiirle dolu, onunla yaşamına dalıp giden birisi değildi. Kişiliği ile şiirlerindeki imgeler gerçekten de birbirine yakınlaşmıştı. Şiirlerinde çocuğu anlatırdı, o yaşamında gerçekten de şiirdeki çocuk olurdu. Paylaşan, çalışan, üreten, sevgi dolu olan birini anlattığında bunları kendi şahsında yaşayan biriydi. Bazen gökyüzüne, bazen güneşin karşısına geçip, gerçekten de onlarla konuşan biriydi.

Şiir, Vasfi için mücadelenin en önemli araçlarından biriydi. Mücadele etmek için dağlara çıkmak, savaşmak gerekiyordu tabii ki, ama şiirde bu savaşımın en önemli ve etkili araçlarından biriydi. Bu yüzden geliştirilmeliydi.

Amed zindanında işkenceler sonucunda kaldırıldığı hastanede beyin travması geçirip, ateşler içinde sayıkladığı, kabuslar, hayaller ve rüyalar gördüğü bir süreçte ilk kez şiirlerini sesli dinlendirmeye başlamıştı. Ondan önce Amed zindanlarında bırakalım kâğıt-kalem kullanmayı, düşmanın hoşuna gitmeyecek bir davranışta bulunmak bile işkence konusu oluyordu. O zamanlar kafasında yazıyordu şiirlerini. Yazılı bir şiir yakalatmak, oldukça pahalı bedelleri gerektirdiğinden, kafasında yazma işini öğrenip geliştiriyor ve bunu bir alışkanlık haline getiriyor. Daha sonra işte bu ilk sesli şiir söylemesine, şiire başlama tarihi, yeniden doğuş ve esas yaş günü olarak ele alıyordu. Bu yüzden, *“çocuğum zaten, yaşıım ne ki? Daha bir kaç yaşımdayım. Bir kaç yaşındaki çocuğum. Bazı aşırılıklarımı, hoşgörüyle karşılırsınız artık”* diyordu.

Vasfi, ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelesine gerçek anlamda gönül vermiş, kendini bu davaya her şeyiyle, ama her şeyiyle adanmış, gerçek anlamda bir sanatçı, militandı. Sanatçılıkla militanlığı en güzel kendinde bütünleştirmişti. O zindandayken, sürekli dağların hayalini kuruyor, doğru-dürüst yatmıyor; *“gittiğimde oralarda okuma, inceleme fırsatım olmayabilir, bu yüzden zamanla yarışmak, çok fazla çalışmak*

gerekiyor. Dağlarımıza hazırlanmış olarak gitmeliyim” derdi.

Hepimiz Hamza’nın savaş esnasında kendini tutamayıp, mevziden bir de şiir okuyarak düşmanın üzerinde ilerlerken, şehit düşeceğini düşünüyor, bekliyorduk. Beklediğimiz gibi olmadı. Vasfi savaşı yaşadı. Şairliğini, çocukluğunu savaşta da, dağlarda da bırakmadı. Savaş gerçekliğini de yaşadı, tattı. Bu gerçeklik içinde pişti, eridi. Ancak bir kurşuna değil, kendi hastalığına yenik düştü.

Ruhu şad olsun, onu hep yüreğimizin derinliklerinde yaşatarak, anısına bağlı kalacağız.

Yol arkadaşı Erdoğan

“O ŞAİR Mİ?”

Sevginin, saflığın, insana ve insanlığa değer vermenin sadeliği ve mütevaziliğinde varlığını fark ettirmeyen, gülümseyişin şairi.

Vasfi, Hamza Yavuz’dan söz edildiğinde, tanıyanlar; “*o şair mi?*” derler. Ve bu, sadece gerillaya gelişiyse kazandığı bir tanınma değildi. ‘80’li yıllarda henüz bıyıkları yeni tıraş yüzü gördüğü, Amed zindanından beridir düşünüp, sormuşumdur: “*Bu şiire nasıl bulaştın?*” diye. “*Ben şair olarak kendimi görmüyorum, ama şiiri severim desem sıradan olur. Şiir gelip bana bulaştı*” diye espriler ve söz düellosunu yapardık.

Yine sorulsa “*Vasfi nasıl bir arkadaş*” diye ortak payda şu olur; “*ütopyacı, hayalci*” denir. Gerçekten bu fazla abartma değildir. Şimdi burada “*neden gerçekçi değil de, ütopyacı, hayalcidir*” diye ezberden eleştiri mantığını işletmek, Vasfi gerçekliğini görmeyip,

gerçeküstü soyut yargı yürütme durumuna

düşürür bizi.

Özgürlük hareketimizin içinde, ona bağlılığı anlayarak, kavrayarak ve onun içinde, ona kendini yatırmış bir orjinliği yakalayan şiir çizgisini, hedefe kilitlenmiş duruşuydu. Özgürlük hareketimizin ve insanlığın nerede, ne kadar ütopya ve hayalleri varsa, benliğinde toplayan, militanlığa kendini adanmışlığı hep yaşadı. Ve yaşamın gerçekliğinde buluşmayı (işte bu orjinliği dediğimiz) ütopya ve hayallerine sınıksız sarılarak, oradan gelerek yaşamda gerçekleşimini, yaşam şiirinde somutlaştırmakla geçirdi ömrünü. Bu ise, işin en zor olanıydı. Ve zorluklarının tümünü onun içinden çırpınarak değil de, olması gereken ütopyası içinde yaklaşarak tebessümünü hiç eksiltmedi. Bundandır ki, ütopya ve hayallerde gittikçe derinleştirdi kendini. Zaten insanda olması gereken de bir yanıyla bu değil miydi? Onun ütopya ve hayallerini sorgulamadan önce diğer ütopya ve hayallerin de karşısında konulması gerekir.

Ve gerçekte iyi gözlemlendiğinde, ateşli bir ütopya ve hayaller savaşının militanı olduğu gerçeğiyle karşılaşılır. İşte Vasfi'nin çıkış ve onu tanıma noktası da bu oluyor zaten.

Ütopya ve hayallerin erdemlilerini bu özenle derleyip, onlara gözü gibi bakma ile yetinmedi. Şiirinde işledi, çünkü onu yaşıyordu. Şiir dünyası sadece onun gördüğü ya da görmek istedikleri değildi. Tas tamam yaşamakta olan Vasfi'ydi. O dünyanın imanını bugünde yaşamının çetinliğine kendini adanmıştı. Ondandır ki, öfkelenme onun kıyısına hiç vurmamıştı. Eleştiriye tahammül, sabır ve hoşgörüyle bakıp yaklaşırdı, demek onun duruşunu ifadede cılız kalırdı. Tam tamamına sabır, hoşgörü ve sevgi ile dinleyip ve sevgi ile gözlerle bakması onun var oluşuydu. Öyledir ki, en güzelini yapma soluk refleksiye.

Vasfi'yi bir farklılık, orjin olarak belirlemek, ayrıksı, abartma değil, aksine özgün bir şairliği yaşam zenginliğine katmak oluyor. Her şeye sevgi, ütopya ve hayal ekseninde bakışı, o noktaları açığa çıkarıp buluşmayı, yaşam ısrarı yaptı. Ve bunun dışında başka buluşlar ve kapılar kendinde açmadı. Kapı ve penceresini gökyüzü ve yeryüzünü bilebildiği her şeyi sevgi, ütopya ve hayalde inşa ile ömrünü kovaladı. Böyle yaşanmaz, mantık formülasyonunu kafasına kazıyan bakışlara yaşanabileceğinin imzasını da atmış oldu. Tabii tüm zorluklarına sabır ve tebessümle katılıp, esprilerle eleştirisini de yaparak!..

Genel kültürünü derinleştirip, yükseltmenin kapısını sonsuzluk atfetmiştir. Ama kibir ve kapris ya da kendini beğenmişliğin her türü yanında hiç değer bulmamıştır.

Yaşamın gerçekliğinde karşılaştığı zorluklarda sendelemeden en güzel ütopya ve hayalle onu algısından geçirip tebessümle yanıtlardı. Şunu da diyordu: *"En güzel ütopya ve hayallerin kurulduğu dünya özgürlük hareketimizdir."* Şiirde ilham diye bir kavramı onunla açıklamaya kalkıp, ya da onda acaba nasıl gerçekleşir diye bir soruyu sormak, yanıt bulamazdı. Çünkü o yaşamın her parçasından ütopya ve hayallerinin bir zerresi dahi olsa, bulup çıkarmakla meşguldü ve şiiri de zaten buydu. Şiir çizgisinin ana ekseni de yine buydu. Tarihin ve kişiliklerin dokularına ne kadar

sevgi, saflık, insancılık emareleri varsa, gözleri ve aklının dikkati, yoğunluğu burada odaklaşırdı. İşte bu insanı dinleme özelliğinin, karşısındakiyle buluşma noktasının, onu anlama gayretinin doyasıya neşelendiği tutkusu ve zevkiydi.

Şiirlerinde hayal ve ütopya çoktur. Böyle olur mu ya da böyle yaşanır mı diye konuşanlara kısa yanıt şudur: O şiirler bir yaşamın, yaşanmışlığın, onu tepeden tırnağa soluyan, yüreğin ta kendisidir. Ve gerçekleşen, gerçek Vasfi'nin var oluşudur. Mezopotamya'nın saf ve çocuksu dilini yaşamak ise, sevdasıydı. Ve bu sevdasının bir sırrı olarak kulağımıza fısıldamıştı. Bunu herkes bilsin artık. Sırrın kanıtı şiirleridir. Sevgi, ütopya ve hayal tutkunları, birlikte okuyalım.

Timur FİDAN

□

*Gün gelecek,
Veda edeceğiz silahlara
Ama
Dağlara
Asla...
Müjde ile geliyoruz
Kibele ile sana
Yüregini aç
Kucak aç
Ve artık doğur çocuğunu
Güzelliğin
Sevginin
Aşkın
Ve barışın çocuğu
Mezopotamya...*

□

DAĞLARIN TÜRKÜSÜ

Hani yuvası bozulan kuşlar olur

Katar katar sıcak iklimlere göçmen kuşlar

Yiten bir karıncayım belki
Bir mum eriyor karanlığında
Şehirlerin
Ne olur bir yol yoldaşlar
Bir yol ben de çıkayım dağlara
Sözcükleri patlata patlata
Barut kokuyor ağızım
Biraz da kurşunlarla konuşmak
Bağırmak dağ doruklarında
Aramak isterim vadi ağzlarında
Kan izleri, ayak izleri
Onu çağırmak renkli kurşunlarla
karanlıklarda,

□

Varsın yansın ayağım uzun er
Kar yolculuklarında
Bir soluk, bir soluk
Daha yokuş aşağılarında
Karlı uçurumlardan
Düşse de düşün peşime kobra sürüleri
Nokta operasyonlarında kelle avcıları
Vız gelir bana vız
F-16'lar kazan bombaları
Ben insanlık delisiyim
Her taşı öpüp
Avuç avuç toprağa yüz süren

Durup her pınar başında
Kuş gibi su içenim
Bırakın beni bırakın
N'olur bir yol yoldaşlar
Bir yol ben de çıkayım dağlara

Ancak dağlar adam eder insanı
Ancak dağlar dize getirir düşmanı
Dağlarda iştah açılır
Ağız dolusu dağlarda güler insan
Yoldaş sözcüğündeki dünyaların keşfi
Bir başkadır ateş başlarında
Türküler çağırıp, türküler dinlemek
Ne olur bir yol yoldaşlar
Bir yol ben de çıkayım dağlara

'94 Özgürlük Vadisi

*Gelip demir attı zaman
Alınımın çizgilerine
Saçımın beyaz teline*

VATAN YÜREKTE

Güneşe dokunmak istiyorum bugün
Yüreğimi göğün mavisine sermeyi
Ve gökyüzünün bütün kuşlarıyla
Kol kola yürümeyi

Kırların yeşil ferahlığı kaplıyor içimi
Omuz omuza yükselen mağrur dağlar
Bin yılların sabrıyla karşılıyor coşkumu
Tarih senfonik bir yürüyüş
Tutturuyor düşüncemde
Büyüyor yüreğim, büyüyor giderek
Sevdalım!
Vatan sığıyor içine...

Mayıs '95 Gare

**...gülü ayaklar altında
çıgneyebilirsiniz.
Ama kokusunu yok edemezsiniz!**

AYAK İZLERİNDE ZAMANIN

Takılıp kalırım
Ayak izlerinde zaman
Gümüş oklar gibi işler yüreğime
Savaşın akreple, yelkovanı
Bir tarih bilir geride
Kalacakları
Pusuya yatmış yürek ağrısı
Bir de...
Ah! Nasıl da isterim
Mevzilerde düşmanın
Üstüne akmayı
Çoktandır
İsyankar bedenim
Söz dinlemez oldu
Ayaklarım
Beni burada bırakmayın
Yoldaşlarım...
Alın!.. Alın!..
Mevziye serin yüreğimi
Yüz yıllık öfkem var
Korur sizi...

Haziran '95 Metina

*Şahin bakışlı
Bir gerilla olacağım
...ülkemin dağlarında!*

BÜTÜN GÖKLERİNDE VATANIN

Bir yaprağın
Can damarına gizlemiştim
Can damarına gizlemiştim
İçimden büyüyen isyanı
Sarmaşık gibi dolasın diye yaşamı
Gelip demir attı zaman
Alnımın çizgilerine,
Saçımın beyaz teline
Güneş kaç kez doğup batacak
Ay kaç kez dolanacak dünyayı
Bilinmez, bilinmez
Söğüt dalı ne zaman ulaşır ırmağa
Ey! Kanatlarında zamanı uçuran kuş söyle bana;
Bütün göklerinde vatanın
Ne zaman özgürce yarışacak
Yanakları göl gamzeli çocukların
Sarı-kırmızı-yeşil balonları

Haziran '95 Metina

*Düşmanın üstüne koşarken
Gördüm
Kavga gözlü çocuk seni
En son serhıldanda
Gördüm
Zafer gözlü
Çocuk seni!..*

SERHILDAN ÇOCUKLARI

Kucağım dolu taş
Düşmanın üzerine koşarken gördüm seni
Kavga gözlü çocuk
taş değil yüreğindi fırlattığın
Kimse peri masalı anlatmadı sana
Ne oyuncak gördün çocuk
ne de salıncak
Düşe kalka büyüdün mayın tarlalarında
Düşmanın panzerlerine
Çiviler, kırık camlar döşemekt
seni en fazla eğlendiren
En son serhıldanda gördüm seni
Zafer gözlü çocuk
taşlarla, pankartlarla
yürürken düşmanın üstüne
nasıl da heybetliydin...
Ve ard arda kursunlar
saplanırken körpecik bedenine
DÜŞMEDİN!..
son taşı da fırlattın zalimlere
O an anladım çocuk anladım
Sen insanlık kadar YAŞLIYDIN.

Temmuz '95 Metina

*Bilir misin
Kimsenin henüz duymadığı
Şarkıyı
Kimse beklemesin bende
Anlatamam
İhanetin tekmediği tüm
Anıları
Bitimsiz güz yağmurudur
Kimi anılar...*

İRMAĞA DÖKÜLEN ŞARKI

Bilir misin?
Nasıl hazırlanır uzun bir kışa
Güne bakan çiçeği?
Zemheride kardelen olmak
Mevsim şakası
Öylece sakladım soluğumda
Kimsenin henüz duymadığı şarkıyı...

Bir trenin son vagonuna yüklemiştim
İhanetin tekmelediği tüm anıları
Şimdi kırık dökük topluyorum
dağ yollarında
Bin parçaya ayrılmış antik tabloyu
Eğilip eğilip toplama sabrıyla
Kimse beklemesin benden, anlatamam
Ateşle-suyun büyüğü kucaklamasını
İmkansız başarıma inadına
Eriyip gitti o çocuk telaşım...
İlmek ilmek dokunması gibi
Aşır kiliminin
dokunmuyor akıp giden yaşam
Ne de gerçeğin renkleri yetiyor
yeryüzünü çocuk düşleriyle boyamaya
Bitimsiz güz yağmurudur kimi anılar
Ağırlaştırır düşünceyi demirden bulutlar

Köprüsü yoktur hiçliğin
salınıp durur kapkara bir
boşlukta

Hiç durma bırak kendini
inanç ırmaklarına..

Ekim '95 Guzê Köyü

□

***'95 Güney Savaşı'nda kahramanca
şehit düşen yoldaşların soylu anısına...***

□ □

SONBAHARDA DÜŞENLER

Ayak seslerini özlediğimde yağmurun
Yüreğim kulak verir toprağın sesine
Gözlerimle dinlerim ay ışığının türküsünü
Geceye kanat çırpın kuş telaş etme!
Sen uçtukça uzaklaşır ufuk çizgisi

Küçük gözlerine sığmaz
Sığmaz asla güneşin rengi.
Oysa gecenin gözüdür, gerilla
Nefes alıp verir yeryüzü adımlarımızla

İşte açıldı gökyüzünün kapısı
Tenimizde sonbaharın tunçtan parıltısı
Yürüyoruz bir tabloda geçercesine
Sarıyı en çok bu mevsimde seviyorum
Şiir okur gibi yanıp tutuşuyor
Güneşin rengini içmiş yapraklar...

Ruhumun ırmaklarında
boy veriyor meşe ağaçları
Ve yoldaşlarım...

Güneş gözlüğü, kehribar gözlü

Kanlarıyla kızılaştırıyorlar güz tablosunu

Kim demiř sonbahar hüznü mevsimidir...

Kızıl, artık ölümdü yaşamın rengidir
Kapanırken gözleri şehit yoldaşımın
Bir güneş doğar gözlerinden
Bir güneş yükselir bedenlerinden

Bir güneş ki, hiçbir mevsimde görölmeyen

Parıldayıp durur yüreklerimizde öylece

Kasım '95 Cudi Tepesi

*Kızıl artık
Ölümde yaşamın
Rengidir...*

ŞAFAK YILDIZLARI

Yalnız başına parıldayan
Bir yıldız gördüm gökyüzünde
Işıklı kollarıyla geceye tutunmuştu.
Acaba dedim kendi kendime
Sayısız yıldızla kuşanması gecenin
Yolsul karanlığa tesellisi midir güneşin?

Tek başıyım ben de şimdi
yıldızlarla yıkıyorum gözlerimi
Aman yüreğim kapatma pencereni!
Saç örgülerini çözüyorum düşlerimin
İlmek ilmek örüyorum yeniden
gerçeğin gül çelik motifleriyle...

Ey ekmek yerine düşle büyüyen çocuk,
Al gerçeği kucakla!
Koş kavgamıza büyüsün yüreğin...
Mevsimlerin en güzelidir DEVRİM
Zafer çiçekleri topla kucak kucak

Çocukluğunun hoyratça çiğnenmiş yıllarını

derin bir uçuruma fırlat!..
Sesini kat namluların senfonisine
Acıların kurşun kurşun
yağsın mavzerinden

İntikam sel olup taşıtığında
Alır götürür, zulüm adına ne varsa!
Tanıdığımızdır dağlar
Su ve toprak
Kan ve göz yaşıyla büyüyen başak

Boşuna ölmedi halkın çocukları
yıldız yıldız toprağa düştüler

Bu yüzden devrim ile randevusu insanlığın

En kızıl anında olacaktır
ŞAFAĞIN...

26 Aralık '95 Zap

DAĞLAR HEYBETLİ KISRAĞIDIR YURDUMUN

Rüzgarın terkisinde dört mevsim

Harnup kuşuyum, gözlerinde gelincik açan

Dolanıp dururum sevincin yaylasında
Kanatlarım kavga türküsü saçar

Dağlar heybetli kırsağıdır yurdumun
Şehit kanı içerek uysallaşan
Ah! Nasılsa acı çekiyor
Çelik mızraklarından sayısız düşmanın
Cıva gibi dolaşıyor kanımda
Bin yıllık Nemrut öfkesi atalarımın

Ye doğanın içmesi gibi ana sütünü
Genç bedenlerimizle canlanıyor toprak...
Ah! Güzel vatan acılar içinde...
Gökyüzüne bakıyor, binlerce şehidin gözüyle
Irmaklarca kanla besledik seni dayan!
Zafer günü gökkuşağı sereceğiz üstüne

Ocak '96

*Eğer bir gün yolunuz geçerse karakışın
patikalarından sonsuzluk uykusuna
dalan özgürlük savaşçılarının
gözlerindeki umudu, silah tutan
elleri ve gencecik bedenlerin
direnişini anımsayın.*

CANLAR YATAR BUZ ALTINDA

Bir gün yolunuz geçerse
Dağların karlı zirvelerinden
Beyaz ölümün soğuk kuyusuna düşen
Kahramanları hatırlayın!
Çatal kanat bir sevda uğruna
Yara yara beyaz kuşatmayı yalın yürek geçtiler
Geçtiler, alınlarında buzdan gül dalları
Gözlerinde ateş dansıyla yürüdüler...
Eğer yolunuz geçerse karakışın
patikalarından,
Beyaz ölümün
Sonsuz uykusuna dalan yoldaşları hatırlayın!
Kar nasıl yutar silah tutan elleri!
Uyuşur önce kararır, can çekişir
Gül baharındayken, henüz canlar
Kurumuş yaprak gibi dökülür etleri!
Kristal mızrakları karın
nasıl da saplanır gözbebeklerine

Bir dal bırakın karın üstüne
Erisin kar tepeleri
Yıkılsın saltanatı karakışın!
Elinizin sıcaklığını bırakın
Canlar yatar buz altında
Gül tenleri GÜNEŞ'e kavuşsun...

20 Şubat '96 Zap

*Güneş değdi yüreğime
Kapamadım gözlerimi
Bedenim bir volkan ülkesiydi,
Dağların kuytusuna
Gizledim
Sevda kokan sesimi...*

*‘95 yılında Zağros’ta KDP ile girdiği çatışmada ve
pusuda kahramanca şehit düşen Arya yoldaşın
anısına...*

□

GRANİT BİR TÜRKÜ SÖYLEYİN ARDIMDAN

Böyle telaşlı, böyle öfkeli
Yolculuğun ne yöne rüzgar?
-Arya'nın son nefesidir elimdeki
Ülkeye serpeceğim soğumadan

Ey dağlar, dost dağlar
Neden durdu halayın
Başını göğsüme yaslamış ARYA
Karanlık işledi patikalarım
Genç kızıl kanından...

Arya yoldaş, Arya yoldaş!
Ah! Neden acele ettin?
Dinle yoldaş;
Güneş değdi bir kez yüreğime,
Kapamadım gözlerimi
Bedenim bir volkan ülkesiydi.
Hain pusu kuşattı
Neylersin toprak erken çağırdı
Dağların kuytusuna gizledim
Sevda kokan sesimi
Granit bir türkü söyleyin ardımdan

Soluğum soluğunuza can katsın
Kurşunum kalmıştı mavzerimde sıkın!..
İhanete sıkın!..
Kardeş çiçekler boy versin üstümde

diyordun.

22 Şubat '96

...şahinler söyler
En güzel özgürlük türkülerini
Dağların zirvelerinde!..

ŞAHİN KONAR GÖÇEBE ÖMRÜME

Usul adım gezindim
Düşüncenin med-cezir platosunda
Sona erdi yüreğimin kışı
Çekip gitti buzdan elleriyle

Şahin konar göçebe ömrüme
Kızıl bir sevdanın içindeyim
Mavi bir türkü tutturmuşum
Sarıp sarmalasın diye yurdumu

Nisan yağmuru içmiş gözlerin
Sevdalı bir bulut gibi
Dolaşır zirvelerinde dağlarımızın

Kasıp kavurur ortalığı fırtınayla
Halkın deprem gibi TOPRAĞI

Savaşın en güzel türküsünü
Zirvede şahinler söyler
Kanatlarından özgürlük süzülür
Uç yükseklerle! Daha yükseklerle!..
Devrimin kubbesi sonsuzdur çünkü...

18 Şubat '96 Zıp Kıyısı

**Unutulmasın!
Koyu karanlığa zincirlenmişti
Yurdum
Unutulmasın!
Güneşini karartılar
Bu dağların
Unutmayın!
Şimdi sevdamızın
Üç rengi tutuşur
Halkımın gözlerinde...**

UNUTULMASIN

Unutulmasın!..
Koyu karanlığa zincirlenmişti yurdum
Göz bebeklerinden kurşunlanmış halkım
Tarlada başak boynunu bükmişti
Sevinçleri dipçiklenmişti tüm çocukların
Ve sevda adına
Yaşamak adına ne varsa
Nasıl da çiğniyordu zulmün tankları

Unutulmasın!..
Güneşini karartılar bu dağların
Menekşe açmaz, ceylan sekmez oldu kuytularda
Dipsiz kuyusundaydık gecenin unutulmasın!..
Yıldız düştü dağların ardına
Kızıl bir rüzgar esti yoksul bozkırlara
Unutmayın
Yaylaların en tenhasına
Şimdi sevdamızın üç rengi tutuşur
Halkımın gözlerinde alev alev

19 Şubat '96 Kurumlar Vadisi Zap

KUŞATMADA

Kuşatılmışız
Dört yanımız haremî pususu
bomba, mermi, fişek
güneşî eriterek savaşıyoruz
dokuz yoldaş yürek

Akbalalar geziniyor üstümüzde
kızgın güneş altındayız
Üç gündür su değmedi dudaklarımıza
kuşatılmışız;
Yaşamı savunuyoruz mevzilerde...

Hayata sarılır gibi
silahına sarılmış yoldaşım
Yarası ağır, biliyor vakti az
Kendi kan gölünde uzanmış

Ecele, özgürlük avcılarına
kursun sıkıyor...

□

Dayan yoldaş! Dayan!
Savaşın kızgın anlarında
Dakikalar bazen asırlar sürer;
Düşlerin vardı hani geleceği dair...

“Pusu, tel örgü, mayın olmadan
Vatanımı gezeyim boydan boya
Yeter” diyordun bir gün bile olsa
Rengin solmuş, yaşam çekiliyor
Damarlarından
Parmağın inadına
Tetik çekiyor hala...
Yaşamın en kıyısında, anlıyorum
Ümidün, sevdanın yaylasına
Kanat çırpıyor gözlerin
Yakut ışıltısında

O an gördüm yoldaş, gördüm!
Vatan senin ışıkl gözlerinde
Tetiğe asılmış elindi vatan!..
Vatan ki, bedenindi senin!
Nadide kır çiçeği gibi
Toprağa uzanan!..

3 Mart ‘96 Cudi Tepesi Zap

DAĞDA BULUŞAN SESLER

Yıkık kentlerden geliyorum
Barikatlarda bıraktım sesimi
Yalın ayak simit satan çocukların
Gözlerinde bıraktım sesimi
Dağlara taşıdım mahsun gülüşlerini...
Yıldızsız gecelerden geliyorum
Çamurlu sokaklardan
Yoksul gece kondulardan
Kurşun gibi geçerdik
Kavgaya çağıran türkülerimizi
İşçilerin sofrasına bıraktık...

Anaların kanayan yüreğinden geliyorum
Nasırlı ellerine bıraktım sesimi
Akan gözyaşları özlem çiçeğidir
Açar hasret renginde, kavga renginde
Ve kavuşmanın gökkuşağı renginde...
Halkımızın yürüyüşünden geliyorum
Zulme inat, karanfiller gibi
Karanlıkta boy veren
Sıkılmış yumruklarda bıraktım sesimi
Umutlarını mevziye taşıdım...
Ey yıkılmış kentler!..
Yıldızı çalınmış geceler
Yoksulluk mahkumu işçiler
Ey! Acılı analar;
Kulak verin dağlara
Kaynağına ulaşan bütün sular gibi
Sesi iz, sesi izle birleştirecektir.

4 Mart '96 Cudi Tepesi Zap

*...vatan bedeninse senin
Nadide kır çiçeği gibi
Toprağa uzanan...*

SONSUZLUĞUN AKINTILARINDA

Yanı başında sonsuz bir sessizlikte bekliyorum
Sessizliđin sonsuz perdesidir gizleyen
tutku ağacının büyüü meyvelerini
řiiir topluyor yüreğim gözlerinin bahçesinden
sense suskunluđun labirentinde
Ve řefkatli sabrıyla bir bilge bahçivana
sevgi ekiyorsun
benliğimin ıssız kuytularına

Yaşamın kıyısındaıydım aslında
Yamacındaıydım dipsiz bir uçurumun
Yaşamı bunca sevmek için
Kıyısına çekilmeyi göze almıştım...

Yuvarlanıp düşmeye başladığımda
Anladım en büyük ihanettir UMUTSUZLUK!
Çaresizdim ama tımandım yinede
Yaşam ağacının soylu dallarına
Hangi eller sabır çiçeği ekti
Sevgimizin sonsuz yaylasına?

Unutmak; ihaneti ertelemektir yalnızca
Yuvarlandıkça büyüyen çığ gibi
Atalarımızın mezarlarından seslenir
Seslerine gül bezeme vaktidir şimdi

Su boylarında biten yabani ıtırlar gibi
Korkunun görünmez elleriyle çekiyorsun
Eski bir sevda masalı anlatır duruşun
Med güneşinin mührüdür
Gözlerinde ısıldayan...

Gözlerin ki, sözünü asla unutmaz
İşte yanı başındayım yüzyıllarca
Bekledim
(Çocuk kalbi bütün zamanlara hükmeder)
Büyümeyi unutmuş bir çocuğum ben
Sularına düşmüş bir kayığım ya da
Ruhunun akıntılarında usulca gezinirim
Biliyorum kıyılarına yanaşmamı
Bekliyorsun...
Oysa demir atmayı çoktan unuttum
Elimde bir söğüt dalı
Suların çekilmesini bekliyorum

26 Nisan '96 Cudi Tepesi Zap

MARATON KOŞUSUNDA

Öfkenin izli mermisi
Vefasız sevinçleri nasıl da deler
Yine de kapama yüreğinin penceresini
Hırçın dalgalara bırak
yaşam dolsun içine...
Köpük köpük çağıldasın gözlerinde
Granitten şavkı inancımızın
Buluşsun bakışlarımızda ırmak ırmak...

Koşuyoruz...
Saydam tüneline zamanın
Gölgesi yoktur aydınlığa koşanların
Soluk-soluğayım;
İlerliyor zaman, ilerliyor devrim
Yoldaşlar ilerliyor...
Bu beden bu yüreği taşıyor...

15 Ağustos '96 Kurumlar Vadisi Zap

*Götür beni AVAŞİN
Karışsın bedenim
Özgürlük çılgılım
Sularına...*

*‘97 Eylül’ünde Güney Kürdistan’ın Basya Irmağı
kıyısında, TC ve KDP güçleri tarafından
kuşatmaya alınan bayan gerilla bölüğüne ithaf
olunur.*

□

GÖTÜR BENİ AVAŞIN

Usul usul akıyor Basya
Söğütler altında yoldaşların yüreğinde
Fırtına-boran
On sekiz gündür kuşatmadayız
Dışarda sonbaharın son güneşi
Yaprakları, toprağı sarmalıyor
Bir adım ötemiz aydınlık güneş
Bizler soğuk taş altındayız
Kuşatmadayız
Kobra sesleri, taramalar, havan roketleri
Beynimizde patlıyor
kalleş uğultularla...

Bir of çeksek derinden düşman duyacak
Yüreğimizin üzerine oturmuş gibi
Tonlarca ağırlık var üzerimizde
Alıştık haftalardır açlık-susuzluğa
Ve susuzluğa
En büyük hasretimiz çalışmak
Tahammülü zor bir işkence
Hiç kıvıldaman günlerce
Son direnişi beklemek...

Ellerimiz, bedenimiz nasıl da istiyor çalışmayı
Koşar adım dağlarda yürümeyi
Yük taşımayı, ekmek yapmayı
Bilmezdik bu kadar özleyeceğimizi
...ve yoldaşlar
Aramızda sağır kayalar var,
bir gerilla...

ne düşünür son anlarında
Çocukluğunu, geçmişini mi?
Sevdiklerini, özel anılarını mı?
Belki hepsi, belki hiç biri

□

Ölümü kucaklamaya hazır
Bir gerillanın bakışlarında
Sonsuz yaşam sevinci vardır
Bin yıl yaşamış, bin yıl daha
Yaşamak ister gibi
Kavgası, direnişleri, yoldaşları
Ve ulaşmayı hayal ettiği BAŞKANI
Yeniden canlanır tüm benliğinde
Yaşadıklarından
Ve silahıyla savaşmaktan
Pişmanlık duymamak
En büyük gururu, sevinci
Ve tek mirasıdır ardında kalan
Son kurşununu sıkarken düşmana
Ve ihanetin alçaklığına
Soylu bir tebessüm

Parıldar bakışlarında
Son yolculuğunda zamanın
Öte yüzüne
Ölümün öte yüzüne
Yankılanıp durur dağlarda
Düşmanı ürperten son haykırıışları
İntikamımız alınacaktır
İntikamımız alınacaktır.

18 Eylül '97 Oramar Zağros

BULUT OLMAK İSTİYORUM

Öldükten sonra bir bulut olsam
Duramam alıp başımı giderim
Yağmur duası okuyan diyarlara

Bir bulut olsam
yollarım
Yollarım ateşten oklarımı
Zulüm tapınaklarına

Bir bulut yumuşacık bembeyaz
Pamuk tarlası uçsuz-bucaksız
Gezer tozarım resim defterlerini
Dünya çocuklarının
Cehennem sıcaklığında yananları
Unutmak ne kelime, ne güne duruyorum
Güneş şemsiyesi olmasam eğer

Böyle bir bulut görseniz
Günün birinde eğer
N'olur ellerinizle selam sallayın...

*Büyümeyi
Unutmuş bir çocuğum
Ben
Unutmak
İhaneti ertelemektir
Yalnızca...*

□

Şehit Şervan yoldaşın anısına...

□

SON SÖZÜN DESTANI

Künyesi bilinmeyen mezarlarda
Kefen diye vatan toprağına sarılanlar;
Ey son haykırışlarını
sevdalı bir gülüş gibi
dağ doruklarında bırakanlar
son nefesinizde sayıkladığınız
bir avuç su sayın şiirlerimi
ılık bir rüzgar ya da
bütün yaylaları dolaşarak
sızlayan gözlerinizi okşar...
Bağışlayın, bağışlayın yoldaşlar!
bütün güzel sözler yoksul kalıyor
görmeliğinizi anlatmaya
kan yanığıyla dökülmüştü ellerin

Ve... kurşunlarla parçalanmışken

gencecik beden...
yaşamla-ölüm arasında
bir solukluk vaktin kalmışken;
“Ka bikiya mın, ka bikiya mın!” diye
Silahını sayıklayan yoldaşım
hangi destana sığdırmalı seni?
Özgürlük silahına sarılmış ruhun
ölümsüz bir sadelikte anlatıp duruyor seni...
ellerinle ördüğün mevzide
kanınla güzelleşen ıssız tepede...
12 Ekim '97 Çarçela Eteğinde

***Düşmanı gözlerken
Mevzide
Gün batımın izleyemezsin
Öten kuşların melodisini
Sakin bir şafağa
Ertellersin o an!..***

MEKTUP

Merhaba KİBELA...
Yaşamın ölümsüz sevgilisi
Her karanlıkta yüreğimde
Titreşen yıldızım benim
Ne kar kanatlı güvercinlerim var,
Gagalarında mektup uçuran
Ne de posta servisi...
Ama yine de dolu dizgin
Yazmazsam delireceğim
Hiçbir zaman eline geçmeyecek
Mektupları...

12 Mart '98 Zap

*Yeşile hasret
Yüreğimle
Maviye olan
Tutkumla
Güneşe olan
Sonsuz sevgimle...*

MASALCI KIZ

Kaşla göz arasında geldi masalcı kız
Gözlere sığmayan bu dağlara
Bu bir avuç yeryüzüne
Güvercin kanadıyla...
Kır bir atın üzerinde
İçindeyken kardan bir pelerinin
Gördüm rüzgara uçarken
Bulut dalgaları köpürüyor
Altın saçları
Çok uzakları çağırıyor
Kanlı pırıltılar ufuk çizgisinde
Yeryüzünden taşar o göklerin tutkunu
Bambaşka bir gökyüzünün arayışına çıkan
Peşi sıra koşturarak geyikleri
Dağ keçiler köşe bucak...
Bu dağ benim, bu tepe senin
Candan sarılıp öperek ağaçları
Nakışlı kayalar, kuş kanatları
Sarmaş dolaş seviştirerek sarmaşıkları
Yılanları masallarda...

Her inanın neden bir ırmağı olmasın
Bırak akıp gitsin, yürek renkli bir kayık
Oynaşp, yarışsın pul pul balıklarla

Çağıl çağıl sütlü köpüklerde
düşler ak ak...

Teleferikle bir geçişinde gözlerini
kırpıştırarak,

Bir şarkı sözü dökülüp, akar
yeşil dalgalara

İki gözüm, bir tanem, canım ZAP...
İşte göksel ırmağın kıyısında
Sarayında yeraltının
Gördüm dans ederken
Balerin demeye varmıyor dilim
Büyülü bir kelebek
Dokunu versen bir çırpıda dağılıverecek,
Bir masal kuşu...

Dans alıp kaçırıyor sayısız gözleri kapıp
Altın zincirlerin yitirildiği yedi klime
Eser yok, göz boyayan cennetlerden
Güzel cehennemlerden
Dilden kaçıp durur
Ele göze sığmaz güzellik gömüleri
Mekik dokurken, kan ter içinde
Dağlar arasında ateş hattında

Çakmak çakmak parlıyor badem gözleri
Küçük ağzı kulaklarından bağıyor
Ben ki Mezopotamya'nın zapt edilmeyen
En güzel kızı...

İnsanlığın ilk ve sönmeyen çoban yıldızı
En son mayını bile söküp unutmayın,
kıyıda köşede
Tüm ölüm yıkım silahlarınızı
Taşıyım göklerden deniz altından
Üstünden toprağın...

Varsın büsbütün bedenimde tükenip bitsin

Varsın evim mezarlığı olsun yeryüzü silahlarının
Ben ki; ilk aşkı ninnileyip kanat gerenim
Su durabilir, fırtına, ılık bile ama ben duramam

Tank-top, kobraların dövmediği yerde
İlle de kurşunlar ılık çalmalı dört bir yanımdan

Ateş dansını oynamalıyım ben bu masalda...

Sarya deyip geçme dilin tutulur
Sarya ki merhabalaşan gözler,
eller bağlanıp karışır
Kayıplara...

Güzel köyler bilirim
Bir geçmeye görsün yanı başından
Baykuşlar sükün eder
Ne bebek kalır beşikte
Ne ölür mezar içinde...
Taş taş üzerinde arayıp durma
İncirler dal-budak
Yeller eser avuç-avuç içtiği pınarlarda
Yemişini yediği ağaçlar yakılır
Can attığı gök parçasında da rahat
güvenç arama

Neler taşımaz ki;
Sesten hızlı, çelikten bu kuşlar ötelere
Piyano, ilaç oyuncak ruj ve kitaplar

Karanfile banmış şiirli mektuplar

İnsan düş, umut ama SARYA'nın baş ucunda
Uzanan bir avuç mavilikte...

□

Sarya deyip geçme dilin tutulur
Uçan halılar gül bahçeler değil
Mayınlar döşenir geçeceği yollardan
Ve kör ve sağır ve hain namlular çapraz kurulur.
İşte...
En güzel şiirlerin yarım kaldığı coğrafya
Henüz temize geçmemiş masalların vurulduğu
Mayasız ekmeğin şekersiz çayın
Tuzsuz çorbanın günlüğü

Bitti bitecek savaş ve aşk öyküleri
Taze dumanları göğün aydınlığını boğan
İssiz تنها bırakılmışlığın köy fotoğrafları
Tam buracıkta düşürüldü pusuya
Bir kuşluk vakti...
Mezarların dağların şen şakrak dili
Dansın büyüğü
Barış, güzellik çocuk sözcükleri
Yatıp duruyor kanlar içinde
Her bir harfi paramparça
Savruldu can çekişen harfleri SARYA'nın...
Bir ayaklanıp ışısa kanat kanat
O gösterecek biliyorum
Alnında yenginin ebem kuşağı
Bin yıllar var ki göklerde arayıp bulamadığım...
Bengisu pınarını

Hayır!
Hayır!
Ruhudur Bengisu pınarı...
Kaşla göz arasında
Masalcı bir kız geldi-geçti
Gözlere sığmayan
Bu dağlardan bu bir avuç yeryüzünden
Güvercin kanadıyla
İşte o dağların dansçısı SARYA

'98 Zap-Metina

*Tank, top
Kobraların dövmediğı yerde
İlle de kurşunlar ıslık
Çalmalı
Dört bir yanımdan...*

BAŞ SAĞLIĞI

Biliyorum öksüz çocuklar gibi kalakaldınız

Başınız sağ olsun kitaplar
Candan dostunuz, bir sevgilinizdi yitip giden
Ama başka dünyalara gitmedi ki
Tez yer açın dönüyor arınıza

Başınız sağ olsun ırmaklar
Biliyorum, tutamıyorsunuz göz yaşlarınızı
O mavi, yeşil, beyaz
O tatlı tuzlu göz yaşlarınızı
Ama müjdemî isterim
Sarya bir ırmak oldu
Hem de ırmakların ırmağı
Yeryüzünde vadi vadi, köy köy

Köpüren sevgi ırmağı

Başınız sağ olsun
Gökte uçan turnalar
Yuvadaki karınca,
yıldızlar sizinde başınız sağ olsun!

Pınar, vadi, tepe, ağaç,
patika, kır çiçekleri
Dünya başınız sağ olsun!

'98 Zap

*Beni bir anlasaydın
Yüreğimde nelerle dolu
Olduğumu?
Beni anlayamazsın
Duygularla savaşmanın
Yeniliklerle buluşmanın
Hele bir de güzelliklerin
Ürünüyse
Bilir misin kazanmanın ne
Olduğunu
O zaman anlardın beni...*

DAĞDAN GEMİ YAPTIM SANA

Kapısı açık duruyor masalının
Dört gözle ısıldayan pencereler
Ha koptu, ha koparacak dizginlerini
Huysuzlanıp şahlanan büyülü atın
İsminden soyunarak
Giysilerinden atılacaksın...
Yüzyıllar boyu fırtınaların savurduğu
Şarkıları derlemeye
Yitik milyonları harabelerde
Adsız kahramanlar
Nice mezarsız ölümler

Parmaklarınla işleyip her karış toprağı
Kemik süslü bir testi parçasını
Değıştirmeyerek dünyalara
yıldızlara uçacaksın
Dağılmış parçalarını birleştirdiğinde
Bir yontunun
Rüya içinde rüya
Her çeşit ölüm kurt-köpeğı
Ardın önün yanın sıra
Soluk soluğa
Gözyaşlarıyla sırlıklam
Köpek balıklı kan deryaları
Ve koynunda beslediğinden başka

Ama bak...
Yüzünün şehirlerinde mutluluk bahçeleri
Düşünün peşinden koşup
Büsbütün emekten
Bir nokta haline yitip, yitecekken gözlerden
Bir dağ göreceksin uzaklarda
Git gidebilirsin ufuklara
Dağdan gemi yaptım sana
Bütün zamanlara
Uçup gezip tozabilirsin
Dağdan gemi yaptım sana

Eylül '98 Gare

*...kendimi beğenmeyeceğim,
Milyonlar için beni
Çekici kılacak,*

*Beğendirecek
Güzellikleri
Ruhumda yaratıp
Gün ışığına çıkaracağım...*

AĞIT

Gülüşlere doymayan, öpüşlere açılmayan
Bir çift al dudak süslüyor ağzını
Daha tatlı bal çeşmelerinden
Yılanlara dans ettiren
Güvercinlere takla
Daha hızlı daha güçlü kurşunlardan
Çocukların kalbinden dudakları
Çeşit çeşit oyuncak fabrikası
Mavide luna parklar
Geze dolaşa kamaştı gözlerim düşsel çarşılarda

□ Gül kuş şarkılarıyla nakış nakış
Oyun bahçesinde anaokul kartal yuvası

Yıldız yeşim toplarken ille de akrep yuvası

Kalbimizdi gerilen çarmıha
Karnas dürbününde Faraşın
Vurdular kardeşler vurdular
Tanıktır bulutlar kuşlar sararmış otlar
Vurdular keskin kalabalık kayalıklarında Kûrê
Jahro'nun
Hiç göz kırpmadan
Faraşın'di ateşten çarmıha gerilen
Hiç parmak titretmeden
karnas dürbününde kalbiniz

Hemen şimdi hepiniz hep birlikte çıka gelip
Kucaklar dolusu çiçeklerle, marşlarla
Doruklarına Kûrê Jahro'nun
Ama yine uyanmayacak
Başında doğanın sonsuz tacı
Yine uyanmayacak tahtında dostluk perimiz
Oysa bir zamanlar gün isimlerinin yetirildiği
Yılsansı patikalarında yaşamın
Kurşunlar çırpınıp yetişemezdi peşinden
Fırtınalar bitkin...
Ayak izlerinde nergis, beybun
Yabani nane kokusu

**Ve dağlar dile geldi bir gün
yıldızlar göze**

Kanat çırpı çırpı yalnız cennete uçar böyle

Yalnız cennete...

Ekim '98 Gare

PAROLAMIZ FARAŞIN

Çoban ateşine inat...
Besliyorum taptığım ateşi
Dans ede ede göğsün zaptına çıkıyor
Savaşçı alevler
Dudak dudağa öpüşmede çatılan tüfekler
Bayanlı erkekli bir halay resmidir çizilen
Ezgiler yükseliyor karşılıklı bir ağızdan
Çok eski çağlardan alınma bir akşam
Belki de gelen ruhlardır bütün çağların
Bedenlerimizde çılgınca neşelenen
Silindi birden renkli halay zinciri
Zılgıt kurşun dalgalarıyla yankılana yankılana...
Gürültüyle havalanır beyaz güvercin sürüleri
Dağ taş vadi ağaç
Açmış kollarını her şey
Hep bir ağızdan çağırır
“Fa-ra-şin, Fa-ra-şin!”

Nöbetteyim...
Işığını serpe serpe koşan ay bulutlarda
İlık hışırtıyla kulak kesiliyorum
Baştan ayağa
Ay tam kurtardı kurtaracakken

yakasını bulutlardan
Tatlı sürprizlerinle doğuyorsun içime
Ama tanıyorum, yakınlaşan ayak seslerini
Ama inanamıyorum kulağıma

Derken hiç duyulmadık
Yabanıl bir sevinç ırmağı
dipsiz kuyularımdan
uyandırıyor geceyi köpüren
bembeyaz bir ses
“Pa-ro-laa!..”

Toprak dōşeğinde boylu boyuncayım
İssiz karanlığa banmış meşelerim
Cırcır düdüklere biteviye bilirsin
Karanlığı tez tutmaz göz kanatlarım
Ben de tutup yıldızları dinliyorum
Büyük ayı, küçük ayı, saman yolu
Sonra türlü efsaneler sayısız masallar
Bir yıldız kayıyor apansız
Uzuyor uzuyor bitmiyor
Taaa, karşımda yeryüzüne değin
Ama inanamıyorum gözlerime
Işıktan ipe inen sensiz gökyüzünden...
Fa-ra-şın

Eylül '98 Gare

SEVİYORUM AMA NASIL?

Seni seviyorum
Karanlık, fırtınalı, upuzun
Bitiminde bir kar yolculuğunun

yakılan ilk ateş kadar

Seni istiyorum
kan kaybeden bir yaralı
nasıl isterse suyu

Seni arıyorum
yeni kör olmuş biri
yasıl ararsa bastonunu

Seni bekliyorum
mevzisinde cephanesi tükenmiş askerin
kurşun bekleyişi

Nisan '98 Metina

*Lanetliler
İnançları
Uğruna ölenlerin
Son sözleriyle
Yargılanacak!..*

GEÇİYORUZ

Geçiyoruz hayatın içinden
Su yatağında biriken çakıllar...
Ve rüzgar...
mevsimlere elçilik eden
öylece geçiyoruz günlerin içinden
Geceyi delen mermi
Granite işlenen sözler
Her biri adresini bulduğunda
“Yeryüzünün tüm lanetlileri”
inançları uğruna ölenlerin
son sözleriyle yargılanacak

26 Kasım ‘98

*Ve şimdi...
Kardeşliği
Haykırıyor
Tüm diller...
Ninova-Musul
(Açlık Grevindeyken...)*

KAVUŞMA TÜRKÜSÜ

Uçurumlar birleşiyor kollarımda
Kulağımda yüzyılların çağrısı
Kavuşuyoruz sevdamızın orta yerinde
Milyonların katıldığı şarkılarla
Tüm ırmaklar çoğaltıyor sularını
Ağaçlar yaprak yaprak gülüşüyor
Ve şimdi
Kardeşliği haykırıyor tüm diller
Haydi çık artık!
Saklandığın derin ormandan
Ellerim, yüreğim ve gözlerim
Ve hasretim şelale olmuş bekliyor
Halkımızın ortak sevincini
Haydi ver elini, koşalım!
Yeni zamanları örmeğe
Dağ doruklarında...
Ve aşkımızı
ÖZGÜR TOPRAKLARDA...

*28 Kasım '98 Ninova-Musul
(Açlık Grevindeyken...)*

*Ve şimdi...
Kardeşliği
Haykırıyor
Tüm diller...*

SU KAVGASI

“Taşı sıkısa...
Suyunu çıkarır”
Der ya bir ata deyişı
Yüreğini sıkıyor insanlar burada
İnancını sabrını sıkıyor
Bir bidon su uğruna

Not: Kuzey Kürdistan'lı göçmen halkımıza...

ARAMADIĞIN YERLERDE

Boş yere söndürme ışıklarını
Çağrılı-çağrısız bir konuk gibi
Düşmeyeceğim düşlerine
Al kaçır toz pembe düşlerini...

Bekleme...
Bekleme beni
Çiçek taşan ıııklı bulvarlardan geçmeyeceğim
Al götür götür ayaklarını uzaklara...
Unutma!
Gözlerini unutma.
Parklarda, güvertede, kapısında sinemaların
Unutma N’ olur
Al uçur uçur gözlerini göklere...
Eritme eritme yüreğini
N’ olur...
Limanları, havaalanı, garlarda
eritme ne olur...
Alev alev yanan
Yasak bir bayrak gibi
Al taşı
taşı meşalenı karanlıklara
Ara beni ara beni ne olur
Bulamayacağın yerlerde...

Mayıs ‘99 Gare

FIRAT’LA DİCLE’NİN AŞK MASALI

Deli dolu iki ırmak benle Kibela
Zaman ötesi inanılmaz rüya
Duvar halılarına dökülmedi daha serüvenimiz
Kış öncesi çöl kahreden
Çölde yitik çocuk ağlayan ıpssız karanlık
Donuyor fırtınalar
Çıldırası bir sessizlik
Yol yoktu yola çıktığımızda
Birleşmek için açılan
Kollarımız dışında
Her şey dardağan
Koşu verdik durup dinlenmeden

Ap açık kollara uçtukça
yükselip çoğalan...

Köpüre köpüre durulan ap ak...
Nereye ayak bassak
Meşe-söğüt-çınar-salkım saçak
Başımızda kavak yerleri
Kavakların başı yıldızlarda
Dalgalanan ot denizi çiçek kıyameti
Düşümüzde akan bütün resimler
Toprağın ilk sayfasında
Güneşin bakışıyla boyanan çatlayanlar
Ballana ballana yarılan incir
Portakal çiçekleri
Elma, ceviz, badem gibi
Ve renk cümbüşü şarap bahçeleri...

İlk bakışta göremezdiniz gökyüzünü
Kuş kanatlarından...
Güzelim ceylan geyik sürüsü
Keçi, koyun, inek, öküz, köpek
Çocuklar için kelebek

Ve ufuklar için sabırsız otlar
Ama uyanır uyanmaz ne görsek
Kanımız ürperir
Taşlara çalınmış saat
Tuzla buz bütün aynalar
Açılan gözlere boş olan uçsuz bucaksız karanlık
Unutulan rüya
Çocuklar, sevgililer, şiirler,
Halklar mezarlığı
Toprak ölümlere yetmiyordu

Bu toprak ki,
Halkları krallar gibi yeşil sayfasında ağırlayan
Toprak ölümlere yetmiyor
Herkesin sırtına yükleniyor mezarı kalbinde
Kendisinden başka her şeye benzeyen insanın
yerinde
Yeller esiyor...
Köşe, bucak çırayla
Aranıyor tüm yeryüzünde...
Bulabilene aşk olsun...
Ama deli dolu iki ırmaktık benle Kibela
Bir an kadar yakinken
Çağlar boyu uzaklığı yaşayan

Tek bir ana geçmiş-gelecek
bütün çağları taşıyan...
Öyle ki, dost-doğru atılsak bir el uzatımı
Bir el uzatımına Kaf dağlarını sığdıran...

Meçhul bir mezar

Keskin bir kılıç gibi
Duruyor aramızda aşkın yemini
Meçhul ölüyü yükseltip yıldızlara
Kılıcı gömebilmek için
Bir baştan bir başa memleketimizin
Yukarı Mezopotamya'dan
taa Aşağı Mezopotamya'ya...
Bu köy senin bu vadi benim
Devasa kayaları darma duman
Dağları devire devire
Güneşten, topraktan, ırmaktan
Saklanan ne varsa

Sıcak gözyaşı döke döke arayan hızır gibi

Sümerler'den tek bir buğday tanesine
En eski mağara resimlerinden
Hücre tutsaklarına varana
Dedim ya gök kuşağından, yeryüzünden
Şelaleden ne varsa çalına...
Lokmanı hekim gibi...
Ve dans ede ede
Asyalı iki siyah yılan sarılacak sarmaş dolaş...
Çayır, çimene gömülen
Renk renk kadife ile süslenip
Gülümseyen kayanın baş ucunda
Apansız mavi bir rüzgar dağıtıp
Karıştırırken saçlarımızı
Beş bin yıl bize susayan şaraptır
Akan dudaklarımızdan
Tadılmamış insan balı, cennet sütü
Varsın için için kıskansın
Göksel bahçelerde
Tanrılar, tanrıçalar
□

Toprağın yedi kat altında Şahmeran
Deniz kızları
Fırat'la Dicle'nin buluşup
Birleştiği yerde
Hepten yitireceğiz kendimizi
Birbirimizde
Yeni baştan bularak
Gezegenin uyandırılmış türküsüdür yankılanan
Ve delice döküleceğiz
Çağlaya çağlaya

Benle KİBELA
Kol kola
En büyük sulara
Sonsuz TOPRAĞA, EVRENE

Haziran ‘99 Gare

ÖZGÜRLÜK HARMANI

Zaman gölgelerimizde
Bir kılıç gibi uzandığı an
Vakti gelmiştir şehirleri kuşatmanın
Ay ışığında gülümseyen patikalar
Zafer zırhını kuşanmış yüreklerimize
Gümüş çınıltılarla seslenir uzaktan
Kanlı fısıltılarıyla inleyen topraklarımızın
“İntikam-İntikam!..”
Hemen şimdi! Haydi şimdi!
Tek sıra iniyorduk dağlardan
Birike birike ansızın patlayan
Bahar selleri gibi
İniyorduk dağın esmer vefalı kucığından
Gecenin kaplan gözü, şafak renkli bakışlarla
Ve delikanlı coşkumuzun ırmaklarında
Doruklarda biten ve el değmeyen
Bir çiçeğin erişilmez kokusu
Bir de kanımızı ısıtan çelikten bir duygu

□
Geçiyorduk vadileri, ırmakları
Sarı bir ölüm gibi sırtan ovaları
**Yüreğimizin volkan
kabarışıyla geçiyorduk**
“İşgal” altındaki topraklarımıza
Dolanıyordu sokaklarda
Kapı eşiklerde yoksul saflarda
Köylülerin çökmüş omuzlarında dolanıyordu
Yarasa kanatlı simsiyah bir abluka
Panzerler altında
Sömürgeci postallar altında
Kadınlar çiğnendi, ihtiyarlar
Gökyüzünü görmeyen çocuklar
Panzerler altında...
Ama umut
Ama inanç
Çiğnenmez asla
Ne tank paleti ne de yıkıntılar altında
Sımsıkı yumulmuş avuçlarında çocukların
Yıkılmış bir tarihin yeminleri saklıdır
Yıkılmış evler, üzüm bağları, bahçeler...
Yağmalanmış emek
Ve alın terleri...
Yanmış çocuk beşikleri al!..
Mazlumların yemininin
Kül edilmiş sevdalar, sevinçlerle
Sarmalanmış bin yıllık yeminizi
Yok edemez hiçbir yangın!

İntikamınız alınacaktır!..

İlk bisifing roketi
BKC taramaları ve bombalarla
Çığlık çığlığa!..
Mahşeri bir gürültü
ve aydınlıkta
Sarıldığında düşman tugayı
gece yenilmişti..
yarasa kanatlı abluka
Kuyruğu kesik bir it gibi çekilmişti..
Yeniden yeşerecek köylerimiz
Güneş kokan evler yükselecek yeniden
Sokaklarda neşeli, çocuk yeniden
Ve delişmen kızlar su başlarında
Sevinç içinde göğe uzanacak buğdaylar
Özgür ellerle harmanlandığında baştan başa..
bu topraklar
bu topraklar...

□

*Hedefsiz ve amaçsız yürümeyeceğim. Hedefi askeri
bir komutan olmak.
Amaç; onurlu bir şekilde cennet
yürüyüşünü tamamlamaktır.
“ESENĞÜL”*

□

ÇAĞRI

Gel Kibela..
Seve seve yüreğin ağzında
Sevda türküleriyle gel
Kuş gibi uçsun atın

Dirilsin Amazon kraliçesi
Bir elinde kalkan
Yükselen yangınların içinden
Ağlayan harabelerin
Saçını yolan çığlıkların içinden
Keşfedilmemiş yer altı şehirleri
Kayıplara karışan halkların gül bahçelerinden
Ufkunu şaşırp menzilden
geriye düşmeyesin diye
Anıt gibi tabelalar diktim mezardan
Her adım başında ok gibi fırlayıp
önüne düşecekler...
Efsanemizin en bilge öncüleridir ölüler
Sakın göz izin kalmasın geride
Yaktığın hiçbir şeyde...

Aşkın göklere uzanan
altın kemerli köprüsünü buldum
henüz hiç kimsenin geçemediği
zamana
Göklere demir atan dağların büyüünü sür üzüm
karası gözlerine...

Çırılçıplak toprağa
Aslanlar, ceylanlar gibi uzan
boyu boyunca
Simsiyah bir battaniye örteceğim
milyonlarca yıldızla ışıldayan
Gezenin ilk ezgileriyle
Kuşlar uyandırsın hülyalı gözlerini
Sütlü köpükleriyle ırmaklar yıkasın
baştan ayağa seni...

Dağların kalbinde fişkırın
Püfür püfür esen rüzgarlar
Tarasın o peri saçlarını...
Bir kefiye ördüm

Ebem kuşagından fırtına geçirmeyen
Kırmızı mühürlü dudaklarında
donmayacak kanatlı şarkılarım
geçerken Zağroslar'dan
Canım çiçeklerin, yaprakların,
Burcu burcu toprağın kokusu...
Bir koşu mantar toplayacağım
Tepe tepe
Çiseleyen yağmurda
Vahşi vadi yamaç otları,
yemişleri bin bir türlü
ellerimle sunacağım
En enfes yemeği antika bir tepside
açlığın bilgeliğiyle...
Göz kamaştıran köşkler çıkmayacak
yeşilde yiten...

□
Tapınaklar yağmalandı
insan öldü
ateş söndü
bozuldu resimler
Sihre benzeyen ateşin
ilk yakıldığı mağaradan çıkıyorum yola
İlk serüvenimizin resimlerle
fethedildiği tuval
İlk türkülerimizin sindiği
Peygamberlerin, şairlerin
kaçak sevgililerin sarayı
Adsız kahramanların
canına kıyan zamanların içinden
Koşarak...
vardım mezarının baş ucuna
mumyanın çılgık çılgığa sessizliği
parçalıyor yüreğimi
Sen ki öldün
bütün ölümlüler gibi
mahşeri kalabalık
öyle katmerli hazin bir karanlık
sınırsız yalnızlıkla kuşatılan tanrıça heykelleri
Dünyalar dolusu ölü toprakla örtülen
Ve ellerinden başka hiç kimsenin açamayacağı
Yedi renkli yaralı, bir kuş gibi
Çırpınıp duruyor ruhum
Binlerce yıl var ki
Çılgık çılgığa çağırıp duruyor bedenini

Gel Kibela!
Deniz gibi gönül çeyizinle
Zümrüdü Anka olacak çağdasın
Şahlansın atın
Dirilsin Amazon kraliçesi
Bir elinde kılıç
Bir elinde kalkan
Yıldırım kararlılığıyla
Yolunu kesen
Görünen-görünmeyen haramileri biçerek
Kendine yetiştirip
kendini geçmenin taşkın sevinciyle
alevlensin gözlerin
Güneş kadar korkusuz
Güneş kadar uykusuz
Bütün cehennemlerin
Bitmez-tükenmez
ateşini kendinden toplayan...
sonsuz yaşam bereketine dönüştürüp
herkese sunarak
Hem herkesin sevgilisi hem de hiç kimsenin
GÜNEŞİMİZ gibi

Ateş basıyor kanımı yakıp tutuşturuyor
Yakınlaşan kılıç şakırtıların
İnanç olsun kurşuna dizdim kendimden başlayarak...
Bir bir bütün katillerini
Mezar taşının yanı başında
Sevişen yılanlar yaratacağım saçlarından
Yedi örgülü...
Yıldızların ötesini isteyen tanrıça heykelleri
Aşkın göklere uzanan altın kemerli
köprüsünü buldum
sensin hiç kimsenin geçemeyeceği...

Ağustos '99 Gare

*Ufuktan doğan
Güneş bir tebessümle
"Merhaba" deyip el
Sallamaktır
"UMUT"*

CENNET KUŞU

Oyun sever hoş bir çocuk Kibela
Ayrılmaz ikiz kardeşiyim oyunlarının
Yalnızlık denizi ucu-bucağı görülmeyen
Yetişemez kimse bana
Pupa yelken
Altın kafesinde yedi tepeli şehrin
Dişi bir şahiniydi Kibela
Altın bakışları gururlu ve cesur
Dünya rüzgarlarıyla kanat çırpı çırpı
Aplansız karşılaştık iki bin yıllık harabelerde
Baktık ki,
Aynı labirentin içindeyiz
Fincan fincan gözler
Aradığımız aynı iz aynı gök aynı gömü
Taşlaşmış çıplakları bırakınca geride
Abayı yaktığımız aynı yol aynı ufuk şehri

Birbirinden koparılan bir çift dudak sanki

Göz yaşları kahkahaları aynı sevdaya sevdalı burçta
bulduk kendimizi
El ele tutuşup renkli bakışlarda koşarak
Bir çift papatya yüzlü
Pırıl pırıl yeraltı ırmaklarında
Sonra...
Dört göz, dört el, tek ruh
Bir tek pelerin içinde

Dehleyip uçurttuk ışıktan kanatlı atamızı
Öyle bir galaksiye eriştik ki,
Hem her yerdeyiz, hem de hiçbir yerde
Bütün zamanların içinde ve dışında
Konup göçerek bütün sevda masallarında
Rüzgarı serin, gölgesi derin altında bir çınarın
Bir çırpıda ateşe verdim bütün kalbimi
Sorabilmek için görünmez yaraları
Süpürge yaptım kirpiklerimi
Ruhunun sokaklarında bir çöpçü
Bir yıldız parladı erişilmez uzaklarda
Kına yakıp her yeri gecede bakıp bakıp
İşte bu yıldız benim
Şu yıldız doğa geline
Deniz feneri halkımın
Esin perim, gökteki çoban ateşim
Tanrıçalar yaratan en güzide ordusunda yeryüzünün

Taa dağların doruğunda şafak saçan kadın ordusunda

Ateş topu bir sıra neferi
Ruhumun generali Kibela
En hoşlandığı çiçek gülbixwin
Benim gülbixwin'im Kibela'm
En çok sevdiği kuş
Cennet kuşu
Benim cennet kuşum Kibela

'99 Gare

*Yağmur çiselerken
Güneş açarken
Anımsamaktır
"ÖZLEMEK"*

KÖR DOSTUMA MEKTUP

Çın çın öten ses yankılanıyor dört bir yandan
Ne yana dönsem aynı sesin çağlayanı
Onu bıraktığın gibi
Bıraktığın yerde bulamayacaksın
Aynı şarkılar bile
Ayrı mevsimlerde aynı makamla söylenmiyor
Karanlıkta şimşek çakımları
Sağnak yağmurları içinde
Yabanıl fırtınaların tozu dumana kattığı
Vadilerde esip gidecek
Yetişmezsın kara düşen ayak izlerine
Kusursuz zulmün takibinde

Bedene, ruha saplanan kurşunlar yara açar

Sonra çöl susuzluğu
Çöl susuzluğu kurutup tüketebilir
Kavuşma sözünü baş tacı eden yumuşacık dudakları
O ezeli ebedi aşk divanı
Seraplı tuzakların kuşatmasında
Sisleri önüne katıp,
Dağıtan aynı rüzgar
Belleğin kapısını da zorlar...
Düş defterinin sayfalarını savurabilir geriye

Hele bir de
Yeni bir hayatın muştusu gibi güneş açadursun
Yeryüzünü süslemeye koyulur
kuşlar çiçekler
Tatlı cıvıltılar altın parıltılarla kamaşır gözler...

Gönül diyarının yolları çatallaşır
Ruh yeni giysiler, yeni sözler gereksinir ay ışığında
Ah o kil tabletlere
Ceylan derilerine işlenen derinliğe bayrak olmak
Ama eski sevda kahramanların sadakati
Sahaf çarşılarında
Onu bıraktığın gibi
Bıraktığın çağda bulamayacaksın!..

2000 Bahar Hastanesi Musul

*Ayn görkemliliğinde
Yıldızların bütünlüğünde
Dolar içimize
“HASRET”*

BULUŞMA

Seher yıldızı ne zaman insem kıyısına ırmağın
Bir sayfa koparıp anı defterimden
Öpücüklerle özüne bezene bir kayıkçık
Usulca yüklüyorum, ölümsüz iki sözcüğe
Yol alıyor sırtında mavi bir dalganın
Kim bilir belki de?
Kelebekler, sazlıklar arasında seher yeli
Tararken kırlangıç kanadı saçlarını
Görebilir seni
Uyku düşmanı ayrılığın her karanlığında
Gizliden gizliye yıldız tutuyorum içimde
Sevdiğin şarkılar, şiirler
Tanrı bilir, belki de
O an tutmuşsun aynı yıldızı
Sevdiğim şarkıları okuyor kalbin
Zifiri karanlıkta sürüne sürüne
Kör kertenkele gibi
Tutuyorum soluğumu...
Taş gibi sessiz kımıltısız
Kulak kesiliyorum
Tepemde mevzi zinciri
Ödüm ha patladı ha patlayacak
Bir ölümün olacaksa eğer
Olsa olsa elinden diye
Gürlüyorum birden bire

**Vahşi, çıldırmış yaralı bir
aslan gibi**

Nisan 2000 Maxmur